

IZHAJA VSAK DAN

Več št. nedeljah in praznikov ob 5., ob posebnih ob 8. zjutraj. Posamične št. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele št. po 5 nvč. (10 stot.)

OBGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. oz. kartice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 10 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačilno in tožilivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Val dopisi naj se pošiljajo na uredniško listo. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopol se ne vrača.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lestvniški koncesorji lista „Edinost“: Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 20.

Poštne-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Politično društvo „Edinost“

sklicuje

za danes, nedeljo, dne 18. majnika t. l.

ob 9 in pol dopoldne

v veliko dvorano „Narodnega doma“ v Trstu

sestaneke volilcev
== cele okolice. ==

NAMEN SESTANKA:

Proglasenje kandidatov za okolico za prihodnje občinske volitve.

Vsi zaupniki političnega društva „Edinost“ so vladno vabljeni, da se tega važnega sestanka zagotovo udeležijo.

ODBOR.

Volilni shod.

Za volilce pri Sv. M. Magd. Spodnji danes, v nedeljo, 18. t. m. ob 3 pop. v gostilni „Gospodarskega društva“ na Kolonkovcu.

Nekoliko reminiscenc.

II.

Ona akcija, v namen, da se naše življenje reši iz okov, v katero so je naši narodni nasprotniki uklepal, zlorabljajoč moč in oblast, ki jim jo je dajalo vršenje od države poverjenih jim poslov prenesenega delokroga — ta akcija je gotovo eden najvažnejših momentov v zgodovini bojev tržaškega Slovenstva zadnjega polstoletja. Da ni bilo te akcije in nje vspeha, ne bi se bila naša socialna in gospodarska organizacija po okolici nikdar mogla razviti tako, kakor se je in kakor ima danes pomen močnega obrambnega jezika naši narodni ekzistenca proti z vsi silo pritiskajočemu navalu tujlastva.

Nismo sicer dosegli prav onega, kar smo nameravali z ono akcijo — posebnega okrajnega glavarstva za okolico — ali dosegli smo vendar toliko, da je bilo — lahko rečemo — odločilnega pomena za naš nadaljnji razvoj v dogledni bodočnosti. Kamen za kamenom se je rušila zgradba moči naših narodnih nasprotnikov nad našim življenjem, a največ del svojega fundamenta je izgubila z ustanovitvijo urada namestništvenega svetovalca v ulici Caserma v letu 1906. 6. febr. Ostalo je magistratu od poslov prenesenega delokroga le še pobiranje davkov, dočim mu je bilo poprej poverjeno tudi iztirjevanje.

Poleg društvene policije pa so gospoda ravno posej iztirjevanja davkov najbolj izrabljali v svoje strankarske namene. Ta oblast jim je podeljala veliko avtoriteto in večala ugled pred ljudstvom ter je bila vzrok, da se je tudi marsikateri zavednih našincev v važnih trenutkih, posebno pa povodom volitev, v strahu potajeval, ali pa celo glasoval za nasprotnike.

Na eno stran protekcionizem, na drugo pa šikaniranje sta bila v polnem cvetju in

— brez vsake kontrole! Nesodobnosti, ki so se godile, so bile tolike, da so dovedle do tega, da jim je država odtegnila iztirjevanje, dočim jim je še pustila pobiranje davkov. In sedaj jim je odvzeto tudi to...!

Važnost doseženega jo bila torej velika. Ni pa bilo lahko doseči ta vspeh, ker težave so se stavile na pot z dveh strani. Kakor vsikdar, ko gre za kako korist Slovencev, smo morali tudi tu naravnost izsiliti iz državne uprave, a v to je trebalo skupnega koncentriranega pritiska vse naše javnosti. Na manifestantni način je trebalo organizirati in ujediniti narodno voljo. To pa ni bilo tako lahko, kakor si morda mislijo naša mlada gospoda. Težave, ki jih je bilo premagovati na to stran, so bile celo še huje, nego one nasproti državni upravi. Že število 30 shodov v ne polnih dveh mesecih govori dovolj jasno. Velik del preprostega našega ljudstva je kazal očitno nezaupanje do te akcije. V svoji preprostosti se je ljudstvo puščalo strašiti od nasprotnih najetih agitatorjev, ki so mu govorili, da če bi prišlo do tega, kar zahteva slovensko politično vodstvo, ne bi prihajal noben meščan več v okolico, a noben okolčan ne bi dobival v mestu več kruha in zaslužka. To je preplašilo naše ljudstvo, čemur se na vse zadnje ni čuditi, ako uvažujemo, v kako tesnih vezeh je gospodarsko življenje po okolici z onim mesta! Tu je trebalo vztrajnosti, potrpljenja, dobrohotnega prepričavanja, da je to prazen strah ter da je neizvedljivo, s čemer groze narodni sovražniki. Le polagoma se je umikalo nezaupanje, dokler ni izginilo, da je prišlo do soglasnih resolucij na tolikih shodih, kar ni moglo ostati brez utisa na državno upravo.

Da so bili gospodje iz mlaje generacije na tedanjih shodih, pa bi videli, kako brezmišlno, prazno, da, smešno je tisto govorenje, češ, da politično vodstvo nima nikake zasluge na razvoju in napredku tržaškega Slovenstva, da so se stvari razvijale same po sebi in da je bilo ljudstvo samo — brez vsacega sodelovanja vodstva, ali celo proti volji tega poslednjega — ki je delovalo in napredovalo v narodni zavesti in na raznih poljih narodnega snovanja! Truda, skrbi, dela, dobro premišljenega, previdnega in smotrnega dela, je trebalo od strani vodstva, da je privzgojilo ljudstvu narodne samozavesti in razumevanje svojih pravic in potreb, ki jih je ustvarjal njega položaj.

Še eklatantneje dokazuje absurdnost trditve, da se je ljudstvo dvigalo samo po sebi, neka druga reminiscenca iz še davnih časov v zgodovini življenja okoliških Slovencev.

Leta 1864. je bilo, ko je vlada predložila naši okolici bel listek, naj napiše naj svoje želje glede avtonomije naše okolice. Izreče naj se, hoče-li ostati združena z mestom pod isto občinsko upravo, ali pa se hoče konstituirati v občino s samostojno upravo? Velik moment je bil to za bodočnost okolice v gospodarskem in vsled tega tudi v narodnem in kulturnem pogledu. Koliko bi mogle samostojne okoliške občine storiti za svoj gospodarski in kulturni napredek — za svoje šolstvo, za pospeševanje svojega poljedelstva in vinogradništva, za boljšanje svojih cest itd. in s tem tudi v zavarovanje svoje narodne ekzistence — že s tistimi svotami, ki jih oddaja sedaj mestu na užitični, a dobiva za to le tisto mizerijo za šolstvo in cerkve,

dočim ni niti govora o povspedešanju kmetijstva in o kakem izvenšolskem pospeševanju javne naobrazbe in kulturnega napredka. Blizu vsa skrb tržaške občine za poljedelstvo in vinogradništvo okolice se izcrplja v tistih par poljskih čuvajih, ki pa niso skoro nič drugega, nego od občine komandirani protislovenski agitatorji po naši okolici. Koliko bi mogla samostojna okolica s svojo lastno upravo storiti tudi za humanitarne naprave, kajti občine po okolici bi bile danes gotovo med finančno najboljše situiranimi na vsem Slovenskem.

Bil je to zares velik moment, ki ga pa večina okolice ni umela. Dala se je preplašiti po istih grozljah, da se potem preneha vsak stik med mestom in okolico. Ljudstvo se je preplašilo, ker tedaj ni bilo z adostno voditeljev — Nabergerja pa je bil še le pri začetku svojega javnega delovanja — ki bi bili poučevali ljudstvo, je svarili in vodili, kakor se je godilo trideset let pozneje v akciji proti prenešanju delokroga na mestni občini tržaški!

Zanemarjeno gospodarsko in kulturno vzgojeno v duhu stoletne sužnosti, živeče v vednem strahu pred mogočnimi sinjori — se ni zavedalo (z malimi izjemami) ne svojega narodnega, ne človeškega dostojanstva in je bilo brez razumevanja za narodno idejo in narodno gibanje. Vse to je trebalo še le privzgojiti, često ob nevarnosti za svoje kosti. Le povprašajte, o mlada gospoda, gospoda profesorja Mandiča, ki je najintenzivneje sodeloval na narodnem preporodu naše okolice, in pripovedoval vam bo stvari. Pripovedoval vam bo, kako nismo mogli v tistem Lonjerju, kjer imamo svojo elitno truplo, niti enega shoda prirediti in kako so morali — bežati pred razjarjenim ljudstvom; od „Lovca“ pa celo pred... revolverji. Pripovedoval vam bo, kako so nekaj mestni sinjori zastopali okolico v občinskem svetu, kako je drugi okraj zastopal celo... ga ribaldinec Poldo Mauroner.

Ja ljudstvo, ki je tičalo tako globoko notri v sužnosti in narodni tmini, naj bi se iz takega žalostnega položaja in ponižanja dvigalo samo in brez vsake pobude in poka od zunaj? Proti temu govori že psihologija človeške duše?!

Sedaj pa je govoriti dalje, da naše politično vodstvo ni nič storilo za probudo in povzdigo tržaškega Slovenstva! Zgodovinska resnica pa bo vendar govorila proti vam!

Škandal na c. kr. meščanski šoli
v ulici Fontana.

(Dopis).

„Edinost“ se je že pečala s tisto škandalozno afero, ko je več deklet postalo žrtev poživljenega Jirka. Kaj takega se ni pripetilo v vsej 40-letni dobi, odkar obstoje v Trstu državni šolski zavodi.

Mi se nočemo tu baviti s skruniteljem nedolžnih žrtev, ampak z njimi, ki so indirektno sokrivci, da so se mogle goditi take gnusne stvari.

Ravnatelj Brunnechner v ulici Fontana se je opravičil, da se oni dogodki ne tičejo njegovega zavoda, ljudske šole, ampak onega, ki je podrejen ravnatelju Stolzu, ki si je znal iz sebičnih namenov pridržati tudi vodstvo državne meščanske šole v ulici

glavi skelečo bolest, da se je zgrabil z obema rokama za kipečo čelo in je zastokal na glas. „Preveč sem pil čera,“ je pomislil. „A zdaj me kolje in vbera Jeruš. A kaj zato!“

In Tomaž se je splazil iz skednja. Stopil je na temno dvorišče in se je ozrl v nebo. Zvezde so trepetale širom okrog, in hladni veter je vel preko doline. Tomaž se je stresnil za hip in je odšel potem naglo z dvorišča...

V.

Pastirček Gregec se je bil prebudil iz spanja. Napol se je dvignil iz slame na pogradu. Mel si je oči, pa je pričel gledati okrog sebe po koči. Temo, ki je vladala kroginkrog, je le medlo razsvetljevala žerjavica na širokem, kamenitem ognjišču. Tulitami je prasketnil ogorek in se je zasvetil svetleje. In tedaj je videl pastirček Gregec prav razločno človeka, ki je spal nedaleč od njega na pogradu.

„Menda bo čas, da ga zbudim,“ je pomislil pastirček Gregec. „Noč je še, a vendar bo kmalu dan. Žerjavica tudi že pogša...“ In pastirček Gregec se je splazil s pograda. Odprl je nizke dur, pa se je ozrl v noč. Zvezde so sicer še svetle; toda tam na vzhodu se je kazalo na nebu nekaj zamazano rdečega. „Kmalu bo dan,“

Fontana. Kakor da gospod ravnatelj Brunnechner ne bi bil sposoben tudi za vodstvo meščanske šole! Stolz je tudi tu mogel uveljaviti svojo voljo, ker mu je viša šolska oblast vsikdar naklonjena.

Ker pa je g. Stolz že ravnatelj dekliške ljudske in meščanske šole na Lipskem trgu, je naravno, da ne posveča zadostne pažnje zavodu v ulici Fontana. Ta ravnatelj je menda unicum v vsej državi. Če je že bila pod prejšnjim dež. šolskim nadzornikom Swido njegova oseba nedotakljiva, da je mogel paševati po svoji ljubi volji, pa nismo pričakovali, da ostane njegova moč neomajna tudi pod novim nadzornikom. Res čudno, da ga tam gori še niso spoznali! V prvi vrsti vam je to propagator nemške misli in po njegovih nazorih morajo tudi poverjeni mu šolski zavodi služiti tej misli!

Pa, da se povrnemo k onemu grdemu dogodku, ki so mu postala žrtve mlada bitja in ki je sprivil v žalost več vsega spoštovanja vrednih družin.

Med gojenkami državne meščanske šole v ulici Fontana je bilo tacih žrtev.

Kako je moglo priti tako daleč? Po našem mnenju tudi tako, da ravnateljstvo in učiteljstvo tega zavoda nista imela nikakega stika s poverjenimi jim učenkami. Mesec dni se je širila med učenkami tista sramota, ne da bi bilo učiteljstvo prišlo temu na sled. A priti bi bilo moralo, da je bilo več potrebne pažnje, več kontakta, kajti narav mladih dekletec je že tako, da ne morejo molčati, in mi smo uverjeni, da so se tudi v zavodu razgovarjala o tem in — posvetovala.

Lepa disciplina mora vladati na tem zavodu, ko so možne take stvari, ne da bi ravnateljstvo in učiteljstvo kaj slutilo o tem! Toda, bodimo pravični in priznajmo neko okolnost, ki nekako razbremenjuje učiteljstvo! Deklice so se najbrž razgovarjale v italijanskem jeziku, ki ga ne razumeta ne ravnateljstvo, ne učiteljstvo.

Kaj pomenja to?! V kolikor sta razbremenjena ravnateljstvo in učiteljstvo, v toliko je obremenjen ves sistem, ki smo ga mi na tem mestu že tolikokrat obsojali: sistem, ki je iz državnih ljudskih šol v Trstu napravil domeno nemških učiteljev, ki so popolnoma tuji tem krajem in ki ne poznajo deželnih jezikov!

To se je zdaj kruto naščevalo. V tej smeri obremenja torej oni škandal tudi učiteljstvo in sistem: ker ti ljudje nimajo kvalifikacije za službovanje v naših, jezikovno mešanih krajih. Posebno še, ker ne zadošča, da je učitelj samo predavatelj, ampak mora biti tudi pedagog in vzgojevatelj!

Ta sistem! Mesto da bi bila državna oblast posegla z vso strogostjo v to afero in uvela strogo preiskavo, se je zadovoljila s tem, da je pritrdila sklepu učiteljskega zbora, da je vseh onih 15 deklic izključiti! To je pač komodno, a še lažje je podtikati starišem, da so oni krivi vse nesreče! Kakor da šola nima nikake obveznosti ozirom na moralno vzgojo deklic! Mi pa pravimo, da je to pri deklicah bolj potrebno, nego pri dečkih, ker ženska narava je že taka, da potrebuje posebnega negovanja.

Javnost in usmiljenja vredni starši se ne morejo zadovoljiti samo s sklepom za

je zamrmral pastirček in se je stresel. Kajti sem s planine je vela mrzla sapa, a v koči je bilo gorko. Pastirček je zatvoril spet dur. Nametal je na ognjišče suhih drv in je razpihal tlečo žerjavico, da se je dvignil hipoma jasen plamen in je razsvetlil borno kočjo.

S pograda je stopil tedaj Mavric. Priblížal se je ognju in je pogledal na uro. „Čas bo,“ je dejal. „Ravno pravi trenutek si me zbudil. Dobro, dobro, Gregec.“

Gregec je pristavil k ognju lonček in ga je nall do vira z vodo. Kmalu je začelo šumeti v lončku, in Mavric je natresel vanj čaja. Vsedel se je na nizko, premitivno klopi in je strmel molče v žareči ogenj. Pastirček je pripravil lesono škodelico in jo je oplaknil trikrat. Nallil je do vrha vročega čaja in jo je postavil pred Mavrica. Mavric je posebeval čaj. Oprtil si je nahrbtnik in je vzel palico. Stisnil je pastirčku srebrni denar v roko in je rekel: „Teda me počakaš na Prisanški planini? Še pred poldnem bom tam, in potem greva skupaj preko Peči.“

„Bom, zagotovo bom čakal,“ je odvrnil pastirček. „Samo pazite se, gospod. Pot je nevarna — posebno med okuom... Vse dopoldne bom čakal na vas. Samo pazite, gospod, da se vrnete zdravi.“

(Dalje.)

PODLISTEK.

Metka in njen greh.

Spisal Jos. Vandot.

Tomaž se je kar vrgel na tla pred razsrjenim rajnim pastirjem Udrčem. Od strahu je zatulil in je vprašal s tresočim glasom: „Kaj sem ti storil, ljubi rajni pastir Udrč? Kaj sem ti storil, da me hočeš tepsti z ovčarsko palico? Ljubi rajni pastir Udrč...“

In rajni pastir Udrč je mahnil prvič po Tomažu s svojo palico, da se je Tomaž kar zvil vsled bolečine. „Hudobec si, Tomaž, Simnov Tomaž,“ je nadaljeval rajni pastir Udrč. „Kaj sem ti bil na potu, da si mi razbil moje znamenje tam okraj planine? Ha, Tomaž? Zdaj govori, če ne, te premikastim tako, da ti ne ostane niti ena kost cela. Si li slišal, Tomaž, Simnov Tomaž?“

Tomaž je zatulil vnoč. „Pusti me, ljubi rajni pastir Udrč,“ je moledoval. „Res, razbil sem tvoje znamenje, ker me je lomila togota Glej, sam si mi povedal za zaklad pod Mojstrovko. A prišel je hudir, pa mi je začaral zlato rudo, da se je izpremenila v trdo skalo. Prišel je hudir, pa

mi je ugrabil ongavo Metko... O, ljubi rajni pastir Udrč! O, da bi vedel ti, kako me je grabilo in davilo! Saj nisem podrl samo tebi znamenja. Tudi pastirčku Gregcu sem prevrnil in pobil vse lonce... O, ne zameri, ljubi rajni pastir Udrč! O, ne zameri!“

In rajni pastir Udrč je zamahnil še enkrat, da je Tomaža kar zaskelilo. Pa je izpregovoril rajni pastir: „Naj bo za danes. A to ti povem, da mi moraš napraviti novo znamenje. Veš, toliko in toliko mora biti visoko in zidano, da veš, Tomaž, Simnov Tomaž, zidano mora biti. Širomak si in nimaš denarja. Zato ti pa povem za zlato rudo. Onkraj planine koplji — saj veš, pod ono hibo, ki je napol suha. Ali si slišal, Tomaž, Simnov Tomaž?“

Tomaž je zarjul vsled velike radosti in je skočil pokoncu. Zbudil se je, in znoj mu je tekel kurkoma po obrazu. Krog njega je vladala črna tema, in prvi trenutek se niti zavedati ni mogel, kje da se nahaja. Toda obtipal je suho seno in tedaj je spoznal, da leži doma na senu. Sanjal je, hej, tepe sanje je sanjal! Sam rajni pastir Udrč je bil pri njemu in mu je pokazal prostor, kjer lahko nakoplje sto voz zlate rude. Hej, danes ga ne bo prevaral hudir, resnično ga ne bo prevaral!

Tomaž je skočil pokoncu. Začutil je v

izključenje: da se jim nesrečne žrtve, ki so jih poverili zavodu, enostavno vračajo domov.

Ta škandalozna afera mora vznemirjati posebno še nas Slovence, ker nimamo tacihi svojih šol in smo siljeni pošiljati svoje otroke ravno v te državne zavode. V kakih skrbih mora biti taka mati ves čas odsotnosti svojega otroka, to si lahko predstavljamo. Matera pa ni možno kontrolirati odsotnosti otroka, ako nima iz šole nikakih obvestil.

Zato nas je osupnilo tembolj, da je višja šolska oblast kar potrdila sklep učiteljskega zbora za izključenje — sentenco učiteljske konference, namesto da bi izsledovala tudi krivice, ki so, — bodi tudi indirektno, z nezadostnim vršenjem svoje dolžnosti — omogočili nesrečo. To vendar ne gre, da bi višja oblast gledala skozi prste edino zato, ker so zavodi, ki so prišli v to neprijetno situacijo — nemški!

Pomislimo le, kakov vrišč bi bil po nemškem časopisu, če bi se bilo zgodilo kaj takega na kaki slovenski šoli! Zahtevali bi gotovo drakoničnega postopanja. Na gramado s takim učitelstvom! — bi kričali nemški časopisi. Cele poplave moralnega zgražanja bi spuščali na slovensko šolstvo, na slovensko učitelstvo, na slovensko ime sploh.

A mi vprašamo višje državne oblasti, ali si nič ne predstavljajo, kakov utis bi morala napraviti na javnost taka — dvojna mera?! Razmišljajo naj in store naj, kar jim je v neizogibno dolžnost v pomirjenosti javnosti!

Kako za Nemce in kako za nas!

„Triester Tagblatt“, ta neoficijelni organ oficijalnih tržaških vladnih krogov in Nemcev, je v svoji petkovi izdaji priobčil slavospev avstrijski učni upravi, ker je z nakupom šolske palače v ulici Besenghi 14 oskrbeli tržaški državni realci — in treba naglaševati nemški, saj so državne srednje šole v Trstu še vedno le nemške — morda ne, vsem zahtevam ustrezajoče prostore. Po tej, gotovo kompetentni sodbi je prišla c. kr. realca v Trstu s tem nakupom do najboljših prostorov med vsemi primorskimi srednjimi šolami, in to v takem delu mesta, kjer je zrak brez prahu in mlazmov. S tem, — tako govori slavospev dalje, — ni le odpravila učna uprava pomanjkanja prostorov na tukajšnjih državnih šolah — seveda nemških — ampak je tudi obogatila Trst za učni zavod, ki zadoščuje vsem modernim zahtevam. Seveda nemški učni zavod, — dostavljamo mi zopet.

Res, hvalevredno delo je storila učna uprava in lahko je s ponosom trdil pred meseci neki ministar — menda ekselencen Husarek — da se nemško šolstvo v Trstu razveseljuje razvoja. Da, nemško šolstvo! Naši vladni je le za nemško šolstvo! Vse drugo lahko vrag vzame!

V nemških šolah mora biti dovolj zraka, zdravega zraka, dovolj svetlobe; v nemških šolah ne sme biti mlazmov, nemške šole morajo imeti učne sobe razsvetljene električno, nemške šole morajo imeti prostorna igrišča, kopeli itd. Za vse to ima naša učna uprava denarja: cel milijon je dala za palačo v ulici Besenghi! Nima pa vinarja za naše šole. Pa kaj denarja! Za naše šole nima niti smisla, nima čuta pravičnosti, tiste avstrijske pravičnosti, ki ji je baza „Justitia est fundamentum regnorum“, kakor pravi v kamen vklepani napis na vhodu na cesarski dvor na Dunaju.

Sina imam, ki tudi hodi v šolo, ne sicer še v srednjo, ampak v ljudsko šolo. Seveda v šolo družbe sv. Cirila in Metoda na Acquedotto, in sicer v tisti razred, kjer sedi nad 70 učencev v sobi, ki ima le za 35 učencev prostora! Če je zrak brez mlazmov? Seveda! Saj tam, kjer so slovenski otroci, tam ne veljajo več lepa higijenična načela. Za slovenske otroke je vse dobro. Pa če bi še to dala vlada, ali pa oni faktor, ki bi ga ta pravična vlada, kot čuvarica zakona, lahko prisilila k temu! Ne! Še te prostore si moramo plačevati sami z narodnim davkom.

A ko dečki, ki zahajajo zdaj v to, z narodnim davkom Slovencev plačano šolo, dorastejo puški in sablji, takrat jih najde naša vlada, da jih utakne v uniformo in uvrsti med njih, ki naj čuvajo moč in slavo države!

Da, drzni morajo biti ljudje, ki si upajo v očigled naši šolski mizeriji bahato kazati na pristransko postopanje učne uprave v Trstu. Milijon kron je dala vlada za sedanje realne prostore v tistem času, ko je naša šolska družba z velikanskimi žrtvami zidala svojo šolo pri Sv. Jakobu ter prosila vlado, ne podpore, ampak le posojila! A za slovensko šolo vlada ni imela denarja. Slišali smo sicer dne 12. oktobra 1912., ob slovesni otvoritvi šole pri Sv. Jakobu, iz ust zastopnika vlade, da ona z zanimanjem sledi razvitku našega šolstva v Trstu. Ironija! Lepo zanimanje to, ki noče videti prenatla-

čenih razredov naše šole v mestu, kjer imamo otrok, da bi napolnili tako hišo, kakor je ona pri Sv. Jakobu. Pa kaj nam je zanimanje! V ršenje dolžnosti, to zahtevamo mi! Zanimanje pa odklanjamo, ker nismo berači, ampak ravnopravni državljani.

Za falirani dekliški licej šolskih sester je ustanovila vlada društvo brez obveze, odprla mu lepe prostore, nakazala subvencijo! Nam pa, ki ne zahtevamo neobligatne licejske, ampak obvezne ljudske šole, nam pa pušča birati našo mladino v prenapoljenih prostorih, ki jih plačujemo sami. Zanimanje! Kakor da smo si dovolili nepotreben luksuz, sport, potrat!

Ali bi bilo dovolj, če bi mi samo z zanimanjem plačevali davke v novcu in krvi? So naši sinovi morda z zanimanjem že pol leta pod orožjem? Kdo jih vprašuje tu po zanimanju?!

Zrak brez mlazmov! Naši otroci naj pa le srkajo mlazme, saj so le otroci — Slovencev, katerim naj zadoštuje — zanimanje!

Bliža se konec šolskega leta in potem nastopi za nas zopet vprašanje: kam z otrokom v jeseni? V družbini šoli ni prostora, v laške jih ne damo, torej — kam? In tisti, ki so godni za srednjo šolo? Ali naj iz Trsta, iz tega velikega centra, pošljem sina v slovensko realko v Idrijo, ali morda v meščansko šolo v Postojno? Od kod naj vzame naš človek denarja za take stroške? Ali veste odgovora na to, vi gospoda, ki polete slavospeve vladi za njeno skrb za nemške šole?! Ne, odgovora ne veste, pa ga tudi ne iščete, ker nimate čuta pravičnosti! Ko treba vršiti dolžnosti, tedaj nas poznate; drugače smo pa tulci na narodnih tleh. In vendar čujemo „Justitia est fundamentum regnorum“.

Glasovi iz Koroške.

Odganjajte sleparje!

Ali niso to lopovi! Po Koroški se klajto zdaj individuali dvomiljve zunanje postave, sicer pa predrzne vedenja. Nazivajo se različno: nekateri so fotografi, drugi krotilci divjih živali, tretji čarovniki, četrti sukalcii čed. l. dr. robe. Posebno radi šole in se predstavljajo tako-le: „Upam, da niste windišarski učitelji!“ S tem nagovorom se hočejo gotovo prikupiti, češ, da poslušajo v imenu nemškega „Volksrata“. V tej korporaciji so sicer zbrani celovški trebušniki, ki za prebavo preganjajo uboge Slovence, se po „Šilma“ in „Tagespošti“ imenitno lažejo in obešajo svoje patentirane nespodobnosti Slovencev okoli vratu, da potem vsak slučaj porablja za šuntarije. Neki tak čarovnik je bil že večkrat na naši šoli in vselej odvrgel. Ker ni dobil „gšefta“, pa je — beračil. Zahteva navadno desetico (20 vin.). Konstatirano pa bodi, da med temi „umetniki“ še nisem našel Slovencev; vsi ti so „Volksratovi“ sinovi: sami Germani. Pravijo, da odpotujejo na Balkan, baje prodajati — nemško kulturo!

Pevska slavnost.

Društvo slovenskih organistov na Koroškem je priredilo v nedeljo, dne 4. majnika v veliki dvorani pri Trabesingerju II. pevsko slavnost. Nastopilo je pet pevskih zborov, deloma mešanih, deloma moških, in sicer: iz Borovelj, Hodiš, Šmihela, Želzne kaplje in Celovca. Svojo nalogo so v obče rešili dobro. Posebno se je izkazal boroveljski pevski zbor pod vodstvom g. Prekla. Omeniti je treba tudi „Gorotana“ iz Šmihela nad Pliberkom pod vodstvom g. Stangla. Mešani zbori so peli pod vodstvom g. Stangla, moški pa pod vodstvom g. Prekla. Celotno se je proizvajalo 20 pesmi in sicer 10 moških in 10 mešanih zborov, ki so v obče izpadle izvrstno in ki so žele splošno priznanje. Vsak zbor pa je pel razen 10 skupnih, posebej še nekaj pesmi, med katerimi so se najboljše proizvajale: „Rožic ne bom trgala“ (mešan zbor „Gorotana“), „Planinska roža“ (mešan zbor, Hodiše). Posebno hvalevredno je, da nam je nudil boroveljski pevski zbor nekaj dobrih narodnih koroških pesmi, ki so pod spretno roko g. Prekla bile podane najboljšje. Želeti bi bilo, da bi pri enakih prireditvah prišle tudi dobre koroške narodne pesmi do veljave. Pevski venec je zaključila „Cesarska pesem“, kateri je sledila „Hej Slovenci“, ki je naša odmeva v vseh poslušalcih. Kar smo od slavnosti pričakovali, to nam je tudi nudila. Dvorana je bila nabitno polna.

Drugi del pevске slavnosti je tvorila tombola. Da se je tudi tukaj podalo občinstvu, kar je najboljšega, pričala so dragocena darila. Na kratko: vse se je izvršilo na zadovoljnost vseh!

Mnogo naših nezavednih ljudi je prešlo je že odloke magistrata, s katerimi se jim jemlje, osroma merava vzeti volilna pravica. Rojaki, ako izveste za nje, napotite jih v našo volilno pisarno.

Za občinske volitve.

Uradne — lumparije!

Prejeli smo:

Včeraj ste opisali slučaj, kako je hotel magistratni sluga prevariti soprogo slovenskega volilca v Rojanu. Danes vam poročamo o sledečem: K soprogi našega volilca Ceglarja v Rocolu je prišel magistratni sluga, ter jej dostavil rešitev reklamacije, s katero je soprog reklamiral prepis iz enega volilnega razreda v drugi. Reklamacija je rešena ugodno.

Slugova dolžnost je bila z izročitvijo izvršena. Moralo pa ti uradni sluga imeti posebna navodila.

Morda so jih dobili v gostilni „Ali Isoletta“, kjer je bil navzoč tudi poljski čuvaj Vidau iz Ban, kakor ste poročali svojedobno?

Ta sluga je nagovarjal soprogo Ceglarjevo, naj mož voli lahonske kandidate — ker bi mu v nasprotnem slučaju magistrat odzvel dekret, s katerim mu je (Ceglarju) podeljena domovinska pravica v Trstu!!! Tržačani, da morajo vsi voliti laške kandidate!

Sreča za magistratnega uradnega agitatorja, da ni Ceglar slišal njegovega modrovanja, ker bi drugače mož slabo opravil!

Tako postopanje uradnih organov je omazana lumparija, kakršnje se poslužuje le laškoliberalna magistratna kamora. Naši ljudje naj pazijo, da jih magistratni, z našimi denarji plačani priganjači, ne opeharijo na eden ali drugi način. Agitatorje pa naj lepo na kratko odpravijo.

Vsi taki in slični slučajji naj se objavijo, da svet izve, kakršnih sredstev se poslužujejo tržaški Lah in pa da bo to v svarilo onim našim ljudem, ki bi še imeli posla z organizirano laškoliberalno goljufno družhaljo!

Domače vesti.

Društvena — nadioga. Marsikaterikrat smo se že pritoževali nad brezštevilnimi zahtevami, ki jih stavijo na naš list društva, ki jih le v Trstu toliko, kakor nikjer drugje. Za vsako najmanjšo prireditve, za čisto navadne odbore se je, celo redne, za vsako pevsko vajico, tudi tako, ki se vrši redno iste dneve v tednu, naj bi list priobčeval reklamne vesti in vabila, a to ne morda samo po enkrat, temveč kar po ves teden. Za veselico, ki se vrši šele v dveh, treh mesecih, že hočejo imeti prav toliko preje vsaj vsak teden po eno reklamno vest, zadnjih štirinajst dni pa seveda vsak dan. List, če bi uredništvo ne pometalo v koš vsaj 80 odstotkov vseh teh društvenih vest, bi bil dan zadnem izpolnjen samo z njimi, in še tako mu vse, posebno pa članstvo prav istih društev, društvic, odsekov, klubov itd, očita, da ne prinaša drugega nego „društvene“.

Na neko tako našo pritožbo nekako pred enim mesecem, kjer smo odločno izjavili, da ne bomo več priobčevali reklamnih vest za razne prireditve, zlasti pesne, ki nimajo za narodno stvar prav nobenega pomena, je prišla potem v ljubljanskem „Dnevu“ — menda vsled hudega pomanjkanja drugega gradiva, ker sicer bi list, ki se hoče smatrati za resen list, ne priobčeval takih neumnosti — cel stopec dolga klobasa iz Trsta, kjer se pisec strahovito huduje nad ono našo izjavo, potegujoč se zlasti za „klube“ in njihove prireditve. Na ta dopis v „Dnevu“ nismo odgovorili, ker se nam je zdelo neumno pričakati se za stvar, ki je jasna kot beli dan, in ker se nam naravnost neumno zdi, da bi dokazovali komu, da naš list ne more priobčevati oglasov slovenskih ljubljanskih tvrdk, če mu jih ne dopisujejo in ne — plačajo, kar pa je pošteno storila ona tvrdka Zanetti za svoj oglas.

Prav tako mislimo tudi, da ljubljanske tiskarne ne bodo obogatele na onih „vabilih na pesne venčke“, ki jih bodo naročevali pri njih tržaški „plesni klubi“, češ, ker jim „Edinost“ noče priobčevati celih kolon reklamnih vest.

Naj nam le groze s tem, da nas puste v miru, toda naj pa tudi store tako potem, ne pa tako, kakor je storil prav tisti klub, zaradi katerega je bilo toliko joka in stoka po ljubljanskem „Dnevu“. Vabilo na njegov plesni venček je bilo v „Edinosti“ priobčeno menda trikrat, dasiravno je naročil „vabilo“ v Ljubljani. Klub je tudi poslal našemu uredništvu dve vstopnici in udeležil se je tudi član našega uredništva one prireditve s svojo rodbino, pri čemer pa ni porabil onih vstopnic, ki so ostale sploh neporabljene, temveč je plačal vstopnino za štiri osebe. Imenovali so ga celo v poročilu v „Dnevu“. A kaj se je zgodilo potem! Včeraj je „klub“ poslal v naše uredništvo — inkasirat znesek za oni dve vstopnici, poslani uredništvu menda zato, ker je naše uredništvo priobčevalo reklamne vesti za njegovo prireditve.

To je vendar višek vsega, kar si je mogoče misliti! Delaj jim najprej tlako, potem pojdi na njihovo prireditve in plačaj vstopnino, nato se daj zmerjati po njih po drugih listih, a končno jim še enkrat povsem plačaj vstopnino. Ne, dalje pač ne gre. List bi radi imeli za svoj občinski pašnik, uredniki naj bi jim bili hlapci, na katere bi se lahko izbijavali in izpsovali po svoji volji, a končno jim vs. to še — plačaj in menda poj čast in slavo.

Takih „narodnih klubov“ bi bilo ne samo nam, temveč tudi še marsikomu drugemu kmalu — preveč!

Zaradi CMD groznja s smrtjo. Kako poplemenituje nekatere pripadnike naroda, ki se toliko ponašajo s svojo dvatisočletno kulturo, ta kultura, nam priča dogodek, ki se je dogodil prednočnim v hiši št. 6 v ulici Aldo Manucio. V tej hiši stanuje namreč sprevednik državne železnice S. Simčič, ki je rodom Slovenec in se tudi ne boji javno pokazati kot tak. V petek popoldne ob 3:39 se je odpeljal Simčič s tovrnim vlakom št. 662 iz Trsta na Jesenice in se je vrnil domov šele včeraj ob 5:53 z vlakom št. 765. V tem času je bila njegova soproga sama doma.

Kar naenkrat se je začel v petek zvečer okrog pol 10, ko so že ljudje v hiši večinoma pospali, na stopnjicah glasen krik in velik hrup ter zbijanje po vratih. — Pred Simčičevim stanovanjem je stal sprevednik državne železnice Hugon Basso, rodom iz Furlanije, razbil vrata v Simčičevo stanovanje ter kričal kakor zbesnel: „Priidite v me! Nikoli več ne boš podpiral Družbe sv. Cirila in Metoda! Zakoljem te!“

Ker je le vedno bolj razbijal po vratih, se je končno oglasila Simčičeva soproga, vsa prestrašena, in vprašala, kdo je zunaj. Podivljani Italijan, pa je zakričal nad njo: „Odprj, . . . !“ (izrekel je grdo italijansko psovko). Zakoljem te!

Šele potem, ko so drugi stanovalci v hiši vstali in prišli gledat, kdo tako divje razsaja po hiši, se je posrečilo nekemu Franu Kulotu, ki stanuje v hiši, spraviti iz hiše italijanskega nasilneža, ki je pri Simčičevem stanovanju že skoraj vlomil vrata.

Tu pač nastaja vprašanje, kaj je iskal podivjanec tako pozno v hiši, posebno ker je lahko vedel, da Simčiča ni doma, in kaj mu jo storil Simčič s tem, če po svojih močeh podpira našo šolsko družbo? Tu se vidi, kako neizmerno sovraštvo mora kipeti v tem človeku do vsega, kar je slovenskega, da gre v noči vlamljati v stanovanje svojega službenega tovariša in mu groziti s smrtjo, zato, ker ga pozna kot Slovence, ki čuti za svoj narod, in pretisi s smrtjo njegovi soprogi, da je revica zbolela zaradi prestanega strahu!

„Nikoli več ne boš podpiral Družbe sv. Cirila in Metoda! Zakoljem te!“ In te besede je govoril človek, ki se vedno ponaša s svojim — socijalnim demokratizmom. Basso je — socijalni demokrat!

Res ponosni so lahko socijalni demokrati na tega svojega sodruga, nanj in pa na svoje sovraštvo proti naši Družbi sv. Cirila in Metoda! Ta dogodek pač res prejasno kaže, kako temeljito se goji v socijalnodemokratskih vrstah sovraštvo proti vsemu, kar je slovenskega, zlasti pa proti naši šolski družbi, ki je glavna opora slovenskemu življu v Trstu, ta dogodek kaže, da je to sovraštvo prišlo že tako daleč, da bi v tem sovraštvu vzgojeni sodrugi hoteli izvrševati „asimilacijo“ Slovencev z — nožem v roki.

Prepričani smo, da bodo socijalni demokrati tudi ta dogodek zamolčali, ali pa onega divjaka zatajili, kakor se zgodi vselej, kadar stori kak njihov sodrug kako lumparijo proti naši narodnosti in našemu narodu. Basso se najbrž sedaj kar čez noč prelevi iz navdušenega socijalnega demokrata v italijansko-liberalnega kamoraša, a nam bodo potem podtikali obrekovanje socijalne demokracije. Kvečjemu se morda zgodi, da poreko: Bil je pijan! No, če poreko tudi tako, bodo priznali le tisto, kar smo rekli mi, kajti pijan človek govori — resnico, in Basso se je svojega sovraštva do slovenskega naroda in naše šolske družbe navžil le pri socijalnih demokratih. Če je bil pijan, je tedaj izbruhnilo iz njega, kar je trezen morda še skrivalo.

Glede Bassa se ukrene vse, da dobi za svoje divjaštvo primerno kazen; socijal-

ÚSTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH SPORITELN

PODRUŽNICA V TRSTU
via del Ponterosso 5. — via Nuova 15.
Vloge na knjižice 4 $\frac{1}{2}$ %, 5% } po odpoved-
Premijne vloge 5-0% } nem roku.
Stalne vloge in vloge po tekočem računu
::: po dogovoru najugodnejše. ■
VADIJE IN KAVCIJE --- MENJALNICA.
Uradne ure od 9.—12.1/2, dop. in 2.1/2—5. pop.

Just Maurič, Trst, ulica dell' Istria šte. 14, trgovino jestvin in kolonijalnega blaga.

nim demokratom pa povemo popolnoma odkrito, da nam je prav všeč, da se na tak način razkrinkuje njihova — mednarodnost!

Odborova seja političnega društva „Edinosti“ se bo vršila jutri v ponedeljek, dne 19. t. m. točno ob 3 popoldne v „Slovenski čitalnici“.

Vabljeni so vsi gg. odborniki, namestniki in deželni poslanci, da se seje gotovo udeležijo. Predsednik.

Sijajen izgled narodne zvestobe. S svojim 15 letom je odšel Marko Dorčić iz Baške na otoku Krku v Ameriko. Sedaj pa mu je 69 let. Celih 54 let je torej mož preživel v Ameriki, največji del v Buenos Airesu. 54 let je nepretrgano živel tam onkraj oceana. Vsem tem času ni videl ne le svojega rojstnega kraja, ampak tudi Evrope ne. Brez stikov z domovino je živel v daljni tujini nad polstoletja — eno povprečno človeško življenje.

In vendar si je mož ohranil polno zvestobo do svojega naroda in nezmanjšano ljubezen do svoje domovine. Obvladuje svoj jezik kakor onega dne, ko je odšel iz svoje domovine v tuj svet in je navdušen hrvatski rodoljub.

Dne 13. aprila t. l. je prišel v obiske v svoj rojstni kraj, a dne 13. aprila je došel v Trst, kjer je pripovedoval znanec, da mu srce ni dalo miru, dokler ne vidi še enkrat svoje domovine. Z mladeniškim navdušenjem je zatrjeval, kolika radost je bila to zanj, ko je videl na svoje oči preporečen svoj rod, oziroma razliko med nekdanj in sedaj. Sedaj — je govoril — ko se mi je izpolnila moja najsrčnejša želja, se povrnem in rad umrem.

Na vprašanje, kako to, da si je ob takih okoliščinah in skozi tako dolgo dobo ohranil tako živo ljubezen do svojega naroda, je govoril s otroško prisrčnostjo, da človek, ki ne ostaja zvest svojemu materinemu jeziku do smrti, mora biti — pokvarjenec. Človek ne sme nikdar pozabiti kraja, v katerem se je rodil. Zato je tudi on tikom pred svojo smrtjo nastopil dolgo pot, da vidi še enkrat svoj rojstni kraj.

To je pač najsilnejša zvestoba do svojega naroda. Ali ni, da morajo spriču takega izgleda pordečiti od sramu vsi tisti naši Kraševci, Kranjci, Brkini itd., ki prihajajo v naš Trst, bivajo tu par let, pa že pozabljajo na svoje rojstvo in se začnejo sramovati svojega materinega jezika! Sramota je tem večja, ker imajo tu vedno prilike za kontakt se svojimi soplemenjaki! Rojaki, vzgledujte se na sijajnem izgledu častitljivega starca Marka Dorčića, ki je tisto ljubav, ki jo je odnesel s seboj v srce pred 54 leti v tujino, ohranjal neskaljeno ves ta dolgi čas, jo prinese zopet v tujino in v — grob!

Naj zabeležimo še neko zanimivo naključje. „Laura“ se je imenoval parnik, ki ga je bil pred 54 leti odvel iz Lošinja v daljno Ameriko, in „Laura“ se imenuje parnik Avstro-Amerikane, ki ga je dovedel sedaj v domovino.

„Naš dom“, občekoristna stavbena in stanovanjska zadruga v Trstu, ima v sredo, dne 21. t. m. ob 8 zvečer v veliki dvorani Narodnega doma svoj I. redni občni zbor. Ob tej priliki je vodstvo izdalo izkaz o društvenem imetju, bilanco, ki sicer izkazuje majhno izgubo, ki pa je v zvezi s tem še dosti ugodna, a obenem ključ našemu ljudstvu, da bi se po svojih močeh oklenilo te zadruge in jej s svojim pristopom omogočilo, da čim prej in v čim širšem obsegu more izvesti svoje načrte, da nabavi svojim članom lastne domove.

Bilanca izkazuje sledeča aktiva: naloženi denar K 515 41, vrednost nakupljenega zemljišča K 38 928 79, stavbe K 75 49 51, deleži drugih zavodov K 20, premični inventar K 56, skupaj torej K 47.069 71; pasiva pa so: deleži K 16.019 78, izposojila (hipoteke) K 30.000, zaostale obresti posojil K 688, splošni rezervni sklad K 496 10, skupaj K 47.203 88; potemtakem K 134 17 izgube.

Z lastnimi močmi se je zadruga dvignila na noge in dosegla, kolikor jej je bilo mogoče, in to ob sedanjih slabih splošnih denarnih razmerah ni malo. Zemljišče je tu, s stavbami se je tudi že pričelo, uspehi se že kažejo. Zato pa tudi le želimo zadrugi najboljšega napredka.

Tržaška podr. Slov. plan. društva se obrača z vljudno prošnjo do slovenskih županstev, cestnih odborov in posameznikov, da bi bili kolkor možno v pomoč podr. zazu. odseku SPD, ki prične v kratkem z novim delom zaznamovanj, postavljanjem kazipotnih tabel, napisov itd.

Obenem naproša, da bi vsakogar, ki bi ga našli pri poškodovanju zaznamovanj ali napisov, zasačili ter naznanili ime dotičnika podr. odboru SPD (ul. Torreblanca 41. I.), ki stori nadaljne korake, da se stori konec temu zlobnemu početju, ki je v zadnjem času uničil nešteto zaznamovanj in čez 21 kazipotnih tabel. Zaznamovanja bodo to pot bela, deloma nekatera tudi rdeča.

Streljanje na tarčo v Bazovici. Društvo vojaških veteranov v Trstu cesar Franc Josip I. priredi danes drugo pripravljeno streljanje na tarčo v Bazovici, začetek ob 1 popoldne. K tej lepi zabavi vabijo se vsi p. n. gg. udje in gosti z družinami.

Informacijska pisarna „Slov. plan. društva“. V sklad bižajoče se turist. sezoue

je sklenil osred. odbor SPD, da otvori letos tekem sezone „Informacijsko pisarno“ v sobi SPD „Narodnega doma“ v Ljubljani, v katere področje spada sledeče: 1. Izdaja dilaških izkaznic. 2. Razpečavanje knjižic turist. vsebine (Markirani poti SPD i. dr.). 3. Informacije o gorskih i. dr. turah ter kočah SPD. 4. Sestava potnih načrtov po naših planinah. 5. Vpisovanje članov SPD. 6. Naznanila glede stanja markacij. potov v svrhu popravil. 7. Reklamacije, pritožbe in dr. eventualnosti. Pisarna (posluje društ. odbornik R. Badiura) se otvori dne 26. t. m. ter bo odprta 3krat na teden in sicer v ponedeljek, sredo in petek od 1—3/3 popoldne skozi celo sezono do preklica.

Naslov za dopise (priloži naj se znamka za odgovor): „Informacijska pisarna SPD“, Ljubljana „Narodni dom“.

Nesreča v telovadnici. Telovadno društvo Sokol na Vrdeh opozarja starše otrok, ki telovadijo pri „Sokolu“, da dotičnik, ki je ponesrečil, ni telovadil pri vrdeškem Sokolu, temveč v telovadnici klerikalnega telovadnega društva. Vrdeški Sokol torej ni odgovoren za omenjeno nesrečo, kakor nekateri mislijo. Sploh vaditelji preveč pazijo na to, da naraščaj ne dela vaj, prepovedanih za otroško telo. Torej brez skrbi.

Toliko v obvestilo, da se ne zamenjuje „Sokol“ z onim klerikalnim društvom.

Italijanskim šovinistom v zgled! Olga Moren iz Pordenona v Italiji je bila te dni obsojena pri c. kr. okrajnem sodišču v Trstu na 48 ur zapora in na 16 K stroškov, ker je titulirala v obtežujočih okoliščinah g. Jakoba Kavčiča s „porco d' un ščavo“!

Koncertno zabavo s cvetličnim plesnim venčkom priredi ženski odsek vrdeškega „Sokola“ danes v nedeljo, v dvorani „Narodnega doma“ pri Sv. Ivanu. Za zabavo so Sokolice že vse preskrbele.

Danes k Tirolcu. Narodna delavska organizacija v Trstu priredi danes v nedeljo, 18. majnika t. l. vrtno veselico v prostorih „Gosp. društva“ (pri „Tirolcu“). Zbirališče ob 2 popoldne pred „Jadranom“ pri Sv. Jakobu. Od tam odhod ob 2 in pol z godbo in zastavo po istrski cesti do „Tirolca“, kjer bo veselica z godbo, petjem, plesom, šaljivo pošto itd. Pričakujemo, da se bo narodno delavstvo, kakor tudi njegovi prijatelji, udeležili veselice v čim večjem številu.

Poučen kmetijski izlet v Koper! Kmetijska družba za Trst in okolico priredi v nedeljo dne 25. t. m. poučen kmetijski izlet v Koper ter vabi okoličanske kmetovalce in prijatelje kmetijstva k obilni udeležbi. Tam si ogledamo državni uzorni vrt (v Škocjanu) in mnogo drugega, kar bo posebno zanimalo naše vrtnarje in je zvezano s prav malenkostnimi stroški in majhno zamudo časa. Skupen odhod s parnikom ob 3 popoldne.

Za CM obrambni sklad so se nadalje prijavili sledeči p. t. gg. in društva: 1092. Olga dr. Bergmanova v Žalcu (plačala 200 kron); 1093. Zlatorog v Ljubljani (plačano 200 K); 1094. Delavsko podporo društvo v Trstu (plačalo 200 K); 1095. Šaleska posojilnica in štedilnica v Ljubljani (plačala 200 K).

Vodstvo otroškega vrta pri Sv. M. Magd. zgornji naznanja, da priredi v nedeljo, dne 25. maja t. l. veliko otroško veselico v dvorani „Gospodarskega društva“ (pri Tirolcu) pri Sv. M. Magd. zgornji. Začetek točno ob 3 30 popoldne. Magdalenčani! Pripravite se, ter udeležite se v velikem številu veselice naših nežnih otročičev iz našega otroškega vrta!

Nov vir dohodkov za Ciril Metodovo družbo! Prijatelj družbe piše to-le: Večkrat se je povdarjalo po časopisih, da naj družba skrbi za nove vire dohodkov. Nov družbeni vir bi bil ta: Vsako leto nabirajo Nemci v Gradcu ob stoletnici Schillerjeve smrti dne 3. decembra za nemški „Schulverein“. Tudi mi Slovenci imamo vsako leto naroden praznik; ta je dne 5. julija, dan sv. Cirila in Metoda. Na ta dan se naj pobira za družbo! Vsakdo naj daruje na ta dan „mal dar družbi na oltar“. Ako daruje vsak deset Slovenec povprečno le 10 vinarjev, dobi družba vsako leto nad 10.000 kron. Ob enem pa svetujemo, naj vsa narodna društva in vsi Slovenci sploh smatrajo nedeljo po prazniku sv. Cirila in Metoda, t. j. po 5. juliju kakor dan družbe sv. Cirila in Metoda.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. Miloš Grmovšek, predsednik kozjanskega učiteljskega društva, K 7. G. nadičitelj Valentin Pulko je poslal povodom imenovanja častnim članom znesek 7 K za sodček piva, društveniki pa so je položili „domu na oltar“. G. Edmund Kocmut, Sv. Jurij ob Ščavnici, je poslal K 10, dar veselo družbe iz gostilne g. Vuka v „Trbegovski grabi“. Hvala!

Dva velika zaboja dragocenih darov družbi sv. Cirila in Metoda je pripeljal g. Fortunat Kurnik, skladiški mojster j. ž. v Zalogu — papirnica Vevče. Ta buvažni dar, vreden več stotakov, je tako lep, da nas je naravnost iznenadil. Da je vzorni rodoljub to zbirko skupaj spravil, potreboval je časa treh let. G. Kurnik je ob družbinem jubileju l. 1910. izdal, založil in družbi daroval več tisoč izvodov pesnitve „Kraj Rastislav in sv. Ciril“, malo prej pa

Nova trgovina

„All' Industria inglese“

„PRI ANGLEŠKI OBRTI“

ulica S. Caterina šte. 7 (zraven trgovine Josipa Speharja)

Velik izbor oblek za moške in dečke.

Angleški ranglan, paletots zadnjih novosti, kožuhovine.
BOGAT IZBOR oblek, normanskih kostimov in sukenj za otroke.
Telovniki „FANTAZIJA“.

Cene, da se ni bati konkurence

Zovarna čevljev

MÖDLING

v Trstu

130 filijalk. — 1200 delavcev

I. podružnica:
Corso šte. 27.

II. podružnica:
ulica Cavana šte. 11
(vis-à-vis ul. Madonna del Mare)

Finl čevlji po ljudskih cenah.
Izključena vsaka konkurenca.

PRIMER:

Moški čevlji:

črni močni	K	7:50
„ Box	„	9:50
„ fini Goodjeur Welt	„	13:50
„ „ amerikalnski	„	11:—
„ „ „ najfinejši	„	17:—
nizki čevlji črni	„	6:—
„ zelo fini črni	„	11:30
„ amerikalnski luksus	„	16:—

Ženski čevlji:

odprti črni „Romana“	K	3:20
lakasti	„	4:20
nizki čevlji, močni	„	5:—
„ chevreau	„	7:50
„ najfinejši Goodjeur Welt	„	11:—
„ amerikalnski luksus	„	13:—
„ „ v barvah	„	14:—
„ „ lakasti	„	15:—

Čevlji visoki in nizki za otroke od 2 K dalje.

CORSO 27. ul. CAVANA 11.

ARTURO MODRICKY

Prodajalnice manuf. blaga in drobnih predmetov
Trst, ul. Belvedere 33.

Zaloga perila, zefirjev, batistov, perkala, trojnika, steznikov, naprsnikov, spodnjih srajc vseh kakovosti in cen, ovratnic, ovratnikov, manšet, srajc, dežnikov, čipk, trakov in drobnarij v popolni izberi.

Dr. Pečnik

Dr. PETSCHNIGG

Trst, v/a S. Caterina šte. 1.

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni 8—9 in 2—3 in špecialist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11^h—1 in 7—7^h.

JOSIP STRUCKEL

Trst, vogal ul. Nuova-S. Caterina

Nov prihod volnenega blaga za moške in ženske, zefir, batist in perljiva svila za jopice.
Svilena in ocraski zadnje novosti velik izbor izgotovljenega perila in za metre, spodnje srajce moderci.
Vezenine in drobnarije, preproge, zavese, trliž po izjemno nizkih cenah.

Fratelli Rauber

Trst, ulica Carducci 14 (ex Torrente)

Zaloga ustrojenih kož.

Velika izbira potrebščin za čevljarje. — Špecialiteta
potrebščin za sedlarje.

Dr. Al. Martinelli

Cesare Cosciacich

koncesionirani zoba-technik

ordinira od 9.—1. in od 3.—6.

Trst, Barriera vecchia 33

II. nad. Telefon 1708.

Dr. Korsano

Specijalist za sifilitične in kožne bolezni
ima svoj ambulatorij
v Trstu, v ul. San Lazzaro št. 17, I.
(Palazzo Diana)
Za cerkvijo Sv. Antona novega.
Sprejema od 12. do 1. in od 5^h, do 6^h, pop.

Neverjetno! Krčmarji pozor!!

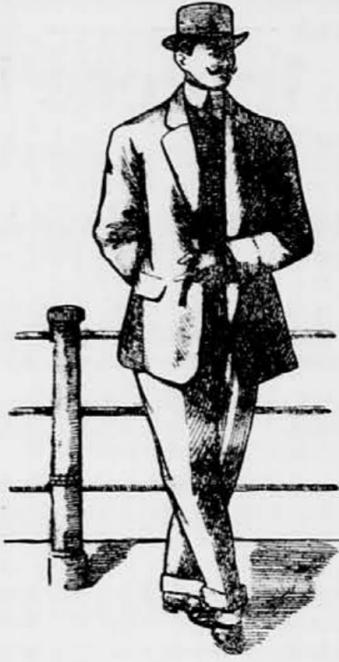
Fino olje po 96 vin. liter dostavlja na dom
slov. tvrdka A. Furlan
Trst, ulica Giulia šte. 72.
Specijaliteta: namizno oljčno olje iz krajev Lucca, Nizza in Marsilja. Posebno priporoča pravo milo za perilo; vinski kis.
Poštne odpošiljatve! Poštne odpošiljatve!

Pomladanske

novosti za ženske in moške obleke in vse v to stroko spadajoče se dobi v največji slovenski trgovini

Križmančič & Breščak

Trst, ulica Nuova št. 37.
Vestna, točna postrežba.
□ □ Zahtevajte vzorce, ki so poštne prosti. . .

Konkurzna masa RICHTER & GLASER

tovarna moških oblek
Trst, Corso 37
nasproti kavarne „AL CORSO“

prodaja vse v zalogi se nahajajoče blago po konkurenčnih cenah. Priporoča se torej vsakomur, ki hoče kupiti za majhen denar obleke za moške, dečke in otroke, naj obiše to velikansko zalogo, kjer jih dobi v zadostni izbiri iz najfinejšega in najmodernejšega blaga tu in inozemskega ter najnovejšega kroja.

Priporočava se slav. občinstvu za blagohotno naklonjenost ter ostajava z odličnim spoštovanjem

konkurzna masa
RICHTER & GLASER

Zaradi preselitve „Alla Sartorella“

se prodaja v čevljarnici
Trst - ulica Barriera vecchia št. 10.
vse blago
po jako nižanih cenah:
čevlji za moške, ženske in otroke vseh vrst.

Anton Žerjal - Trst

trgovine estvin
ulica Commerciale 18, s podružnico ulica Iстриа 66. (Carbola zgornja). - Prodaja se žito, oves, koruza in raznovrstne otrobi ter moka tudi na debelo.

Josip Trampuš

Trst, ulica Farneto št. 11
priporoča svoje pekarije. Večkrat na dan sveži kruh.
Zaloga moka vsake vrste iz prvih mlinov.
Vino in likeri v steklenicah. Sladščice in biškotini. - Pestrožba tudi na dom.

Na kašelj, hripavost in katere

prijetno učinkuje in jih hitro odstranjuje zdravniško toplo priporočeni in celo krčeviti kašelj odstranjuje
THYMELO SCHILLAE
iz lekarne B. Fragnerja. Večina lekarn ga ima vedno v zalogi.
Be-edna znamka zavarovana.
Ublažuje kašelj, ga manjša, odstranjuje katar, pospešuje spuščanje glena ter potezkoče pri dihanju.
1 steklenica K 2:20. Po pošti, če se plača vnaprej K 2:90 se pošlje 1 steklenico K 7—, 3 steklenice K 20—, 10 steklenic franko. Ne dajte se premočiti od nikogar, da vzame ne nadomestilna sredstva.
Vprašajte svojega zdravnika. Pripravljatelj in glavna zaloga:
LEKARNA B. FRAGNER
c. kr. dvorni zalagatelj
Praga, III., št. 203.
Pazite na ime izdelka, izdelovatelje in na varstveno znambo.

IGNAZIO POTOČNIG

Trst, ulica Riborgo 28, vogal ul. Beccherie.

VELIKA ZALOGA oblek za moške in dečke. Specijaliteti: paletoli, črni in modri, raglani, kavne in pepelnate barve, kakor tudi moderni
VELIKA IZBERA BLAGA ZA MOŠKE. — Izdelujejo se obleke tudi po meri. — Cene, da se ni bati nikake konkurence. —

V dobroznani manufaktorni trgovini

A. ZAFRED

Trst, ulica Nuova 36

se dobiva vsake vrste blaga, posebno volnenega blaga za ženske obleke in tudi cvetlice ter peresa za klobuke vse po nizki ceni brez konkurence. — Točna postrežba. Priporočujoč se z odličnim spoštovanjem

A. ZAFRED.

:: Kabaret „Maxim“ ::

Ravnatelj K. Maurice. Trst, ulica Stadion št. 10. Pri klavirju F. Leopoldi
Zadnji spored sezone. — Od 16. do 31. majnika 1913.

Lissy pl. Heideimayer, kab. pevka.
ELLEN ANGELO, mednarodna plesalka.
ADA PERI, ital. šansonetka.
FRITZI WALDEN, recitatorica.
ANNI ARLESCU, mednarodna šansonetka.
LEO WERTER, predavatelj in kabaretni pevec.
MAKS HOFER, komik.
BOROS DUO, plesni duet. — MICI SLATKA, recitatorica.
VEGH ZSAZSA, izpreminj. plesalka.

Začetek točno ob 9. — Konec ???
VSTOPNINA: I. prostor 2 kroni; II. prostor 1 krono.

VELIKO SKLADIŠČE DROBNEGA BLAGA IN IGRAČ

CANDOTTI & Co

ulica Gioachino Rossini 24, — TRST — vogal ulice Caserma, ob strani cerkve sv. Antona novega.

Velikanska zaloga s prodajo na debelo in drobno vseh vrst drobnega blaga, igrač, družabnih iger, usnjatih predmetov in za potovanje, kuhinjskih predmetov, mila, dišav, odola, kalodonta, krtač, pernatih omel, igel lasnic, glavnikov, jedilnega orodja, žlic in žličic iz berndorfske alpaka-kovine in medu, pohištva, vozičkov in stolov za otroke, talovadnih predmetov, visečih mrežnic, povoščenega in ameriškega platna, ruhic iz gumija, linoleja, pravih ruskih galoš, domačih čevljev, podplakov iz klobučevine, klobučevine na meter, preprog iz kokosovih vlaken in platna na meter, kuhinjskih stopnjic in stolov, sveč, nočnih svetiljk, voščil in angleških mazil za čevlje, užgalic vseh znamk, mazil in mila za čiščenje kovin, papirja za svalčice, črnil, zamaškov iz španske plutovine, kositrastih kopic za botiljke, kletek, igralnih kart, kovčegov, pletenic in potnih torb, sandalov itd. — Vse po najnižjih cenah, ki se jim ni bati konkurence!

Viktor Schenk

salagatelj obuvala c. kr. dož. in orožniškega poveljstva
priporoča svojo zalogo raznovrstnega obuvala za gospe, gospe kakor tudi za otroke.
Prodaja najboljšega voščila Fredin, Glebin, cavalier in Cir. Metodove mazilo.
Trst, Belvedere 32

FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg 9
Izprašani optik
Specijalist za očala in ščipalnice. Zaloga toplotmerov, barometrov, daljnogledov (Zeiss) itd. Lastna delavnica z električnim obratom. Kramni ceniki brezplačno.

Avstrijski kreditni zavod

za trgovino in obrt
(ustanovljen leta 1855). — (Glavica in rezerva 243.000.000 kron).
PODRUŽNICA V TRSTU
Piazza Nuova št. 2 (lastno poslojpe) sprejme v svoji
jeklene varnostne celice izdelane od svetovne tvrdke Arabeim v Berlinu zavarovane proti požaru in vlomom, pohrane in upravljanje vrednot, kakor tudi samo pohrane zaprtih zavojev, ter da v dotičnih jeklenih celicah v zajem
:: varnostne škrabice (safes) :: različnih velikosti, v katerih se lahko shranijo vrednotni papirji, listine, dragulji itd. (Varnostne celice se more nibe drugi odpreti kakor stranke vzajemno z banko.
Uprava in škraba vrednosti v lastnih celicah na razpolago.
Podružnica Kreditnega zavoda sprejema hranilne vloge na knjižice in jih obrestuje do nadaljnjega obrestja po 3 1/2 %
Rentni davek plača direktno zavod.
Bavi se tudi z vsimi bankovnimi posli, ter savarovanjem proti izgubam na tujanju

Ponehale so že vse kritike, zato pijte le Tolstovrško slatino

ki je sedaj, odkar se je vrelc spopolnil, res zelo dobra planinska kislá voda. Vrelc se je hermetično zaprl in našel še nov pritok, ki je bogat na ogljikovi kislini in vsled tega „Tolstovrška“ sedaj zelo muzira in ostane tudi čista in dobra! Izvrstna zdravilna namizna pijača! — „Tolstovrška“ pospešuje tek in prebavo in je zdravilo za katere v grlu, pljučih, želodcu in črevesih ter za želodčni krč, zaprtje, bolezen v ledvicah in mehurju. — „Tolstovrška“ je vsled prijetno kislorskega okusa in velike vsebine natrija, ki se zveže z vinom, zelo priporočljiva namizna pijača ter ne pobarva vina. Dalje je „Tolstovrška“ priporočljiva, kjer imajo slabo pitno vodo in pri različnih epidemijah, n. pr. pri vročinski in drugih boleznih ter med okrevanjem. Za abstinente! Za napravo limonade in za mešanje med druge sadne soko! Kadilec in pevci! Katar, zasluženje itd. najboljšo ozdravite, če pridno grgrate in pijete „Tolstovrško“.
1 zaboj s 25 1/2 l stekl. 5 K 1 zaboj s 25 1 1/2 l stekl. 9 K z zabojem in steklenicami vred 1 K
1 zaboj s 50 1/2 l stekl. 9 K 1 zaboj s 50 1/2 l stekl. 11 K Spod. Dravograd po povzetju. v polnitev po najnižji ceni. —
Edino domačo podjetje! Tolsto-rška slatina pošta Guštanj, (Koroško).
Dvakrat odlikovana

Slovensko rodoljubje in avstrijski patrijotizem.

Glasoviti ruski učenjak in profesor na vseučilišču petrograjskem, Vladimir Ivanovič Lamanski, je napisal l. 1896. v ruskem časopisu „Živaja starina“ važen članek, v katerem je odločno branil pravo manjših narodov do pouka v materinem jeziku v ljudskih šolah. Njegova izvajanja niso izgubila od tedaj prav nič na svoji aktualnosti in jih zato osvežamo tu.

Omenjeni učenjak piše: „Ako menimo, da je velike važnosti svoboda ljudskega duha, moramo tudi pripoznati, da tu treba resno poštovati razliko v kulturi in omiki. Vsak jezik se razširjuje na svoj način. Jezik, ki ima bogato književnost in kulturo, uči se radi potrebe. V nižjih ljudskih šolah pa mora vladati samo narodni jezik. Kdor v takih šolah uči tuji jezik, ta uliva vodo skozi sito. Otroci se ne nauče tega jezika, a kar se nauče, pozabijo doma. Prazna je zahteva, da vsakdo mora znati državni jezik. Komur treba istega, ta se ga že nauči.“

V svojem lastnem jeziku se človek pred nauči ljubiti in spoštovati svojo domovino. In naj je materin jezik priprosto in siromašen, vendar je mil starišem in deci; radi šole z materinim jezikom ljubili bodo še bolj Rusijo in njenega carja. Ni smeti pozabiti, da je človek, prezirajoč svojo narodnost, najzopernejši pojav, in da je vsak priprosti seljak, ki ne umeje ruski, stokrat koristnejši za Rusijo, nego vsak renegat, čeprav dobro govori ruski. Ne spoštovati kake narodnosti, to je nekrščansko, velika nesreča.... Priznati treba, da različnost popolnjuje in oploduje jedinstvo. Vsak predpostavljeneč, ki ne umeje narodnega jezika, je gola ničevost.“

Te krasne besede učenjaka Lamanskega, naslovljene so sicer na rusko vladu, a so prikrojene kakor navlašč tudi za naše avstrijske razmere. Treba je nadomestiti Rusijo in ruski jezik z Avstrijo in jeziki nje raznih plemen, in pred seboj imamo uprav zlato pravilo, kako bi moralo biti urejeno naše javno šolstvo, in kako bi morale avstrijske vlade gojiti avstrijski duh. V krasnih besedah Lamanskega obsežena je svetopisemska resnica: Beseda je mrtva, duh je, ki oživilja! Avstriji ne boče ni malo pomagano z nemški govorečimi renegati, neporušljiva zasloba pa jej bodo vsikdar slovenski govoreči in čuteči — avstrijski patrijotje. Sola ne bodi vzgojevateljica nemški govorečih in na vse strani pripogibajočih se marionet, ampak vzgojevateljica bodi celih mož in kremen-značajev! Kajti čutu domovinstva je jedino pravo mesto — v srcih! Domovina, država, treba — značajev! A, na koga se more bolj zanašati država: ali na onega, ki je brezvestno izdal rodno si krv in svoj rod, ali pa na onega, ki si je utrdil značaj v nepremični zvestobi do vsega, kar mu mora biti sveto in drago že po naravi in po volji božji?! Ali na onega, ki je prelomil najsvetejšo prisego vseh priseg, ki je kruto z nogo pogazil sveti čut domovinske ljubavi in ki ima tako rekoč na čelu znak izdajstva na človeški naravi, ali pa na onega, ki je ob vseh viharjih ostal stalen v prepričanju in v zvestobi svoji?! Na kateri strani, vprašamo, nam je iskati pravih, zavednih, za vso žrtev pripravljenih in ne — komandovanih patrijotov! Učenjak Lamanski nam je dal točen odgovor na to vprašanje: Za Rusijo je koristnejši najprostejši seljak druge narodnosti, nego pa renegat, ako tudi še tako dobro govori ruski! Mi pa si dovoljujemo tu malo varijacijo besed Lamanskega: Za Avstrijo je koristnejši sleherni zavedni Slovan, nego pa ponemčeni, moralno pokvarjeni slovenski renegat. V stalnosti in zvestobi kremené značaj. Kdor ni zvest v malem, ta ni zvest tudi v velikem; kdor se je lahkim srcem izneveril ožji domovini, od tega ni pričakovati več stalnosti do širše domovine.

Duh je, ki oživilja; v srcih je mesto patrijotizma. V Avstriji more le duh zadovoljnosti oživljati patrijotizem; srečne bodočnosti Avstrija ne sme iskati v jednolični, bodisi tudi po nemški govoreči masi, brez lastne volje, brez duha in brez zavednosti svojega lastnega narodnega dostojanstva, ampak v veliki zvezi zadovoljnih src. Avstriji treba podanikov, ki bodo govorili po svoje in čutili poleg tega avstrijski, a ne kamenenih src, ki ne občutijo — ničesar! Avstriji treba duha zadovoljnosti. Ta duh pa boče vladal še le tedaj, ko boče sleherni državljani nosil zavest, da sme v tej državi živeti po svoje, govoriti po svoje in čutili po svoje; Avstrija boče srečna še le tedaj, ko se boče splošno državna zvestoba očitno opirala na domovinsko ljubav in rodoljubje posamičnih plemen, ko boče odkrito in slovesno pripoznana resnica, da sta rodoljubje in avstrijski patrijotizem v popolnem soglasju, da se spopolnjujeta, ter da je prvi čut neizogibni pogoj poslednjemu.

V zlatih besedah učenjaka Lamanskega je torej obsežena neizprosna obsojba ponemčevanja in poitalijančevanja slovenskih plemen.

Posebno poitalijančevanja. Lamanski pravi, da je prazna že ta zahteva, da bi moral vsakdo poznati državni jezik. V Avstriji sicer sploh ne poznamo državnega jezika in je zahtevanje, da bi katerikoli si bodi jezik pripoznali državnim jezikom, golo zaničanje avstrijske ustave, vendar pa priznavamo Slovani, če tudi ne črno belem, pač pa de facto nemški jezik kakor občevalni jezik za nekatera centralna mesta. Ali kaj naj rečemo o italijanskem jeziku, ki ga govori le malenkosten del prebivalstva ob periferiji, ob meji kraljestva, sokravnega temu delu avstrijskega prebivalstva?! Kake koristi je pričakovati Avstriji od poitalijančevanja nje podanikov?! Ali ni to herostratsko početje, ako potom nesmiselnega raznarodovanja ne le širimo čut nezadovoljnosti med prebivalstvom, v kojem so dani vsi predpogoji za negovanje pravega patrijotizma, ampak odpiramo vrata onemu centrifugalnemu gibanju — mi nočemo sumničati nikogar, ali dejstva so dejstva — med jednim delom istega italijanskega prebivalstva, ki pljuska in širi svoje valove, ne proti notranjosti, proti središču države, ampak tjakaj čez mejo?! Nikar se ne varajte, gospoda na Dunaju! Nas uče skušnje, da raznarodeni Slovan ni obrnil hrbita le svoji narodnosti, ampak se je kmalu navzel onega nevarnega čutstvovanja, ki sili v te obmejne pokrajine od onkraj meje; skušnje nas uče, da ravno slovenski renegatje stoje na čelu označenega in protiaustrijskega gibanja!! Ako se torej že ponemčevanje ne da opravičiti na nobeno stran — ko ima vendar nemški jezik vse drugače zgodovinsko stališče v naši državi — je pa poitalijančevanje primorskih Slovanov naravnost pogubno za državo. Iz poitalijančevanja vzrasejo nam v najboljem slučaju za državo indiferentni ljudje, v večini slučajev pa aktivno nastopajoči agitatorji. Teško bodo torej odgovarjali pred sodnim stolom avstrijske zgodovine oni, ki radi predsodkov ali hipnih oziror zagovarjajo politiko poitalijančevanja.

Naše prepričanje je torej tako-le: dajte, oziroma pustite Italijanom, kar jim gre po zakonu in kar že imajo šoli, v uradu in v javnem življenju; ali privoščite tudi primorskim Slovanom, kar jim gre po istem zakonu! Naglasili smo tudi „v javnem življenju“. To smo storili dobro premišljeno. Kajti Slovani zaslužujejo nekoliko več dobrohotnosti nego bi bila ona, ki bi sezala samo tako daleč, da bi se naši otroci smeli učiti abc v slovenskem jeziku. Mi smemo zahtevati namreč — v smislu zlatih besed učenjaka Lamanskega — da vlada ne spremlja nezaupnim ali morda celo zavistnim očesom našega javnega gibanja za utrjenje narodne zavesti med slovenskim prebivalstvom, ampak da smatra naše šole, naše zavode, naša podjetja: šolami zvestobe, stalnosti, moštva in značajnosti. Kajti le od značajev, od mož, utrjenih v borbi, more pričakovati dobička avstrijski patrijotizem; le iz zavesti, da sem svoboden državljan v svobodni državi, more vzcveteti ljubezen do one države, ki mi materinsko ljubeznijo in zaupljivo privoščča tako svodo! Nikar se ne plašite svobodnih in zadovoljnih državljanov! Nikar ne pretirujte in ne slikajte v najčrniših barvah tistega namišljenega „kaosa“, ki bi baje nastal, ako bi bilo vsakomur, kar mu gre! Ako bo užival vsakdo svoje pravo, zadovoljni bodo vsi, a iz zadovoljnosti še ni bilo nikdar slabega sadu. Avstrija je res mnogojezična in mnogolična, ali Lamanski pravi, da raznolikost popolnjuje in oploduje — ukupnost!

Glasovitega učenjaka ruskega smemo torej navajati kakor klasično pričó, da slovensko rodoljubje ni na potu avstrijskemu patrijotizmu, ampak je prvo podlaga poslednjemu!

Z Južne železnice.

„Časopis jugoslovanskih železniških uradnikov“ piše:

V zadnjem času se dogajajo pri Južni železnici zopet prav lepe stvari. Kot kronisti bi jih morali beležiti, kot železniški uradniki pa jih moramo natančneje in vsestransko presoditi, ker režejo nam kot uradnikom živo v meso. Najprej nekako veselo vest!

Ravnateljstvo je prišlo vendar enkrat že do prepričanja, da je pri tržaškem inšpektoratu nujno potreben še en prometni kontrolor. Nočemo za zdaj natančneje preiskovati, zakaj se to ni že prej zgodilo, dasiravno bi pri tem premišljevanju prišli do prav zagonetnih zaključkov, ki bi marsikaj pojasnili; poudarjamo, da je tudi neobhodno potrebno, da se čimpreje reši slavni interregnum v vodstvu imenovanega inšpektorata. Ravnateljstvu in inšpektoratu pa bi

Zaloga moke prve vrste

M. TRUDEN - TRST

Telefon št. 231 - Riva Grumula št. 12. - Telefon št. 231

Zastopstvo in glavna zaloga

najfinjših vrst pšenične moke in krmnih izdelkov poznanega valjčnega mlina VINKO MAJDIČ v Kranju

Brzjavaj: TRUDEN - TRST.

Brzjavaj: TRUDEN - TRST.

NOVO SKLADIŠČE

Veliko skladišče klobukov

dežnikov, bele in pisane srajce, izlask. platna žepnih rebcev, moških negovic itd. itd.

K. CVENKEL Trst, Corso 32

Cene zmerne. - Postrežba točna in vestna

Narodna trgovina. Narodna trgovina.

Pekarna in odlikovana slaščičarna

M. STOPAR

Trst, ul. S. Giacomo 7 (Corso) s podružnico v ul. Farneto 6. Telefon 16 64 a.

SOVOI K SOVOIM!

Za birmo in ženitnine bogata izbor konfektov, bombonier ter vsak dan svežih slaščic.

Ernesta Jregnan, Trst

ulica S. Lazarja št. 17.

Skladišče kož vseh vrst črne in rumene in črne za čevljarje in sodlarje z delavnico gornjih delov čevljev (tomaje). Teložja kože črne in rumene (Bokskalb). Voščila na najbolje vrste za barvane čevlje. Naročba za vse kraje deželo izvršuje točno in hitro

Velika zaloga in tovarna pohištva

ANDREJ JUG - TRST

Via S. Lucia 5-18

Via S. Lucia 5-18

BOGATA IN LEPA IZBIRA FINEGA IN NAVADNEGA POHIŠTVA TAPETARIJ DELO SOLIDNO in vsakovrstnih stolic. CENE ZMERNE

Ivan Hervatinov naslednik

JOSIP MASUTTI

Trst, ulica Barriera vecchia 11

priporoča c. občinstvu svojo novoprevzeto trgovino jestvin in kolonij. blaga

Specijaliteta: kava vseh vrst in cen.

RADIOAKTIVNE TERMALNE TOPLICE

TOPLICE NA KRANJSKEM

Postaja Dolnjeke železnice Stria - Toplice. Akroterma 38° C, ki daje na dan nad 30.000 hekt. radioaktivne termalne vode, veliki bazini, separatna in močvirna kopalnica, pilno in kopalno zdravljenje, izborna učinkujoča pri protinu, revmatizmu, ischias, nevralgiji, kožnih in ženskih boleznih itd. Elektroterapija, masaža. Ravnateljstvo: kopalnični zdravnik dr. Konst. Konvalinka. Udobno urejene sobe za tuje in družabne sobe, zelo zdravo, milo podnebje, gozdovita okolica, izborna restavracija. Prospekti in pojasnila zastoj pri kopalnični upravi. Sezona od 1. majnika do 1. oktobra.

Vekoslav Švagel - v Trstu, ulica Giulia št. 11

priporoča slavnamu občinstvu svojo

trgovino jestvin in kolonijalnega blaga. Ta trgovina - dobro poznana od Slovencev v Trstu, v okolici in na deželi še pod vodstvom gosp. Jakoba Bambiča - postreže enako dobro sl. občinstvu s blagom prve vrste in po zmernih cenah. — Zaloga otrobov, koruze in moke.

PRODAJA NA DROBNO IN NA DEBELO.

Priporoča tudi svojo prvo in staro trgovino jestvin v ulici Farneto 10.

Nova trgovina modnih predmetov

za moške, ženske in otroke

v Trstu, ul. della Caserma 17 (blizu knjigarne Jos. Gorenjec, nasproti kavarno „Commercio“).

Velika zaloga klobukov, kap, čevljev, dežnikov, perila spodnjega perila, nogovic, rokavic, ročnih torbic in drugih predmetov po najnižjih cenah.

Železnato Kina-Vino Serravallo

za bolehnne in rekonvalescente

Pravzreča volje do jedi, utrjuje žile in ojačuje tudi organizem

Priporočamo od najslabotih zdravnikov v vseh slučajih, kadar se je treba po bolni ojačiti.

Odlikovane s 22 kolajnamami na raznih razstavah in s nad 6000 zdravniškimi spričevaji.

Izborni okus. Izborni okus.

Lekarna Serravallo - Trst

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Trstu

Delniška glavica K 8.000.000.—
Rezervni zaklad: K 1.000.000.—

Plazza della Borsa šte. 10, telefon šte. 518.

obavlja pod jako ugodnimi pogoji vse zaupane ji bančne posle; kupuje in prodaja valute, čeke in vrednostne papirje; sprejema borzna naročila na vse tu in inozemske borze; hrani in upravlja efekte in razne druge vrednosti.

Obrestuje vloge na tekoči račun po dogovoru.

Prodaja srečke na majhne mesečne obroke.

VLOGE NA STARE IN NOVE VLOŽNE KNJIŽICE OBRESTUJE OD 1. JANUARJA 1913 DALJE S ČISTIMI 4 3/4 %

Trgovina z usnjem in čevljarstvi predmeti
s priloženo izdelovalnico zgorajh delov in prešivalnico ter zalogo napetnikov v ulici Belvedere šte. 49.

IVAN SIMONIČ.

Botre! Botri!

Vsakovrstna darila za svoje birmance dobite v dobroznani

urarni in zlatarni

Bogomil Pino ul. Vincenzo Bellini št. 13. nasproti cerkvi sv. Antona novega

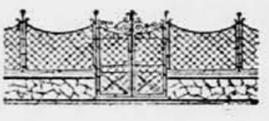

PRIPOROČLJIVE TVRDKÉ

Brivnice:
Izpadle lase kupujem ter izdelujem vsakovrstna najmodernejša lasna dela. **ANDREJ ROJIC**, ul. Acquedoto 20. 1752

Ženske lasi izčelšane in rezane, kupujem po dobri ceni. **A. Šebek** viasuljar, Trst, via Carducci 9. 1863

Velika zaloga v Trstu

Najcenejše ograje iz žične mreže, pohištvo železno in iz medl dobavlja, kakor je dokazano, tvrdka

VALENTIN BERGMAN GRADEC
Podružnica Trst
ul. Nuova št. 27.
Tel. 19-79. Cenik št. 1 zastoj.

Točne ure prodaja

Emilio Müller

najuglednejša in najstarejša prodajalnica ur v Trstu, via S. Antonio (vogal ulice S. Nicolò).

VELIKA IZBERA
veržile, starih, srebrnih, kakor tudi stenskih ur vsake vrste. Ustanovljena leta 1888.

Novi zobozdravniški ambulatorij

ul. Rossini št. 12 (vogal ul. delle Poste)

Laboratorij za moderno dentistiko.

Umetni zobje od K 4.— dalje, plombe z materialom najboljšje kakovosti po K 2
Izdiranje zob brez bolečin po 2 K.

Ordinacijske ure:
od 8 dopol. do 1 pop. in od 3 do 7 sveder.
Ob nedeljah in praznikih od 9 do 12.

Anton Novak, brivec v Trstu, via Belvedere št. 57, se toplo priporoča cenj. slovenskemu občinstvu za mnogoštevilni obisk. — **SVOJI K SVOJIM!** 266.

Brivska dvorana. Slavnemu odličnemu stvu, posebno in Rojana in okolice, se priporoča brivska dvorana v ulici Montorsino 7. Za dobro postrežbo jamči **Štefan Vukomanović, brivec.**

KAREL DELAMI

po visokem c. kr. na mestništvu

KONCESIJONIRANI ZOBOTEHNIK
Trst, ulica Belvedere št. 4. III. nadstr.
ORDINACIJA od 9 do 1 in od 3 do 4.

Prva slovenska mirodilnica v Trstu

Alojz Saletelj

ulica Carradori 18, v bližini gostilne NDO.

Zaloga barv, čopičev, mrežio za plin, predmetov iz gumija, sveč, mila, par-fumov, mineralnih vod itd.

Izvršujejo se pošiljke petroleja v originalnih posodah in drugo.

Čevljarji:
Filip Pikič TRST, ulica Molino a vento 11. priporoča svojo delavnico in prodajalnice čevljev. izdeluje po meri in prodaja nošene čevlje, vse po najnižjih cenah. „Svoji k svojim!“

Fotografi:
Najljubši spomini so artistične fotografije na kristalu, porcelanu itd. za privezke, nagrobne kamne in slino. — Zastopnik velikega podjetja za reprodukcijo artističnih fotografij je **GIOVANNI PELIZZARI**, urar, Trst, ulica Nuova št. 41 (palača Salem). 1498

Hans Schmidt

zobotehnik

TELEFON TRST št. 1085. ul. della Zonta št. 7. I. 1913

Ivan Kosmerlj Ivanov

Rojan, ul. Montorsino št. 7, priporoča o. običajno svojo trgovino jestvin in kolonijalnega blaga.

Tovarna

kevdžegov in potnih torb v vseh velikostih in popravila po nizkih cenah — Pošiljkatve na vse strani.

Trst, ul. Silvio Pellico šte. 8.

Fotografija Antona Jerkiča naslov: Trst, ul. delle Poste 10; Gorica, Gosposka ulica 7. 4444

Knjigovestnice:
Knjigovestnica ANTON REPENŠEK je edina slovenska knjigovestnica v Trstu, ulica Cecilia št. 9. — Izdeluje vsa knjigovestniška preprosta in fina dela točno in po konkurenčnih cenah. 1760

MIRODILNICA

Antonio Ursich

ul. Barriera vecchia 14.

Zaloga barv, čopičev, frnežev, pečatov, ribjga olja, praškev proti mrčesom najfinjših sveč, suhega sadja, voska, laka za tisk, disav in krtič.

Krojači:
Krojačnica IVAN GORUČAN, Trst, ulica Pasquale Revoltella ali Oniadimo in Monte št. 27, I. nad., se priporoča cenj. občinstvu za vsakovrstna dela. Solidna postrežba, velika izber najnovejših angleških vzorcev. Izdeluje po dunajskem kroju. 7728

FRAN RUPNIK, krojaški mojster, Trst, ulica Geppa št. 10, I. n.

Mesarji:
MESAR ALOJZIJ (Luigi) DOLENZ. — Trst, ulica Belvedere št. 2.

Od leta 1878! Povedo znane, slavitu in priljubljene domače sredstva. Pri večjih naročbah znatno znižane cene.

LEKARNARJA

Thierry balsam

postavno zavaran. — Pristen samo z nuno kot varstveno znamko. Proti vsaki falsifikaciji se bo strogo postopalo na podlagi pravice. Ta balsam je najboljšje zdravilo pljučnim in grlnim boleznim, kašlju, hripavosti, težkemu dihanju, pljučnemu kataru in osebno proti infuzenci. Slabi prebavi, bolečinam krču, nesetju jetel in oblisti, proti oslabeleci, prehladu, ježu, soboluh in ustnim boleznim, proti trganju, opeklinam kožnim boleznim itd. 1/2 ali 1/4 ali velika steklenica K 2-30

Lekarnarja **A. Thierryja** Steperosno mazilo

edino pristno kamiljivo lečilo na rane, otekline, odstranjuje iz telesa vse škodljive snovi in vrénozna namestuje mučne operacije. Učinkuje tudi proti starim ranam.

Dve dozi staneta samo 3 krone 60 stotink.

Dobiva se: Lekarna pri **Angela varuhu, ADOLF THIERRY**, Prégrada pri Rogatcu. Prodaja se v vseh važnejših lekarnah. Na debelo se dobiva v Trstu v mirodilnici **FRANCESCO MELL.**

Caffé Nuovo

(NOVA KAVARNA)
Trst, Piazza Barriera Settefontane

Prva udobnost. Bogata izbira časnikov. Prvovrstne pijače. Hladila vseh vrst. Biljardi Seifert. Telefon 19-81. Poleg kavarni se nabaja tudi izvrsten **BUFFET**, kjer se prodajajo mrzla jedila, vino in Dreherjevo pivo. Sprejemajo se naročila na dom. Priporoča se udani **FRANJO ABRAM**, lastnik.

Mizarji:
Josip Štolfa mizarški mojster, Trst, ulica Belvedere št. 10. — Izvršuje vsakovrstna mizarška dela. 897

Olje, kis, milo.
FR. BIAGGINI, Trst, ulica Iстриa šte. 21. Prodaja olja, kisa, mila in drugo. 338

Zaloga pohištva iz Solkana na obroke

Trst, ulica Madonnina 5.

Popolne sobe, zelo fine, solidne, postane dobro izdelane, čvrste, svetle in nepolirane ter posamezno pohištvo, tudi še lesno; živalni stroji, stenske ure, slike ogledala, manuf. blaga. — Zmerne cene.

Pekarne:
JOSIP AŽMANN Zgornja Greta šte. 275 priporoča svojo pekarno

Prodajalne jestvin:
Kat. vd. Mulej, Trst, Piazza Ponterosso 5. Trgovina jestvin in kolonijalnega blaga, specialiteta: pristno čajno maslo, kranjske klobase in ilirske testenine. — Za obilna obisk se priporoča vdani Ivan Bidovec, vodja. 5066

SVOJI K SVOJIM!

Prva srbska, slovenska, hrvatska manufakturna trgovina

IVAN OKLOBŽIA

TRST, — ulica Barriera vecchia šte. 37. (ex PEKIĆ).

Velika zaloga blaga za ženske obleke, perila, trojnika, spodnjih srajc, ovratnic, nogavic, steznikov, batistov, perkalov, cefirov, preprog, panama prve vrste, narejenega perila.

Vse po cenah, ki se jim ni treba bati konkurencee.

Sivilje.
A. RIEGER, Trst, Via Barriera v. 33, vrata 13. Damska krojačnica. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerno.

Železine:
Kupujem železo, stare kovine: Anton Cernoca Trst, ul. Olmo št. 12. 1736

Nicolò Cosciaticch

koncesioniran zobni tehnik
Trst, ulica Ponterosso 5, II. vhod v ulici Nuova šte. 15
:: Je prevzel svoje delovanje. ::
Sprejema 9-12 1/2 in 2 1/2-7. Cene zmerno.

Žganjarne:
Stara grška žganjarna .: v Trstu, Via Cavana 5. Tu se dobi bogata izbira likerjev; specialiteta: grški in francoski konjak, kranjski brinjevec, kraski suvec in briski tropinovec in rum. Cene nizke. Izber grančica. Slasčica iz spečenca. Grška mastica iz čija. — Se priporoča Andrej Antonopolu.

Razni:
A. Rebez Trst, ulica Iстриa št. 67. — Prodajalna čevljev vseh vrst v veliki izbiri za moške, ženske in otroke. Sprejema naročila po meri in popravke. Cene zmerno.

v interesu dobre stvari stavili nasvet, da pri oddaji tega mesta upoštevata dejansko stanje, da ne bode kakih neljubih kolizij. Hudomušneži sicer trdijo, da božji mlini meljejo počasi in da se vsaka krivica prej ali slej gotovo maščuje; toda, ker nečemo rekrimirati niti napadati, o tem dovolj!

Bolj interesantno je naslednje. Kakor znano, se je našemu ravnateljstvu poljubilo „vzdigniti“ postajenačelnika v Slov. Bistrici. Je to pri južni železnici nekaka specialiteta — namreč obglavljenje — slovenskih postajenačelnikov. V imenovanem slučaju konstatiramo sledeče: Ali postopa ravnateljstvo v vseh takih slučajih z isto rigoroznostjo? Ne, dokazov dovolj, ki jih bomo gospodom natančno doprinesli. Glavni vzrok je pač bil, ubiti postajenačelnika-Slovenca. Tudi izjava vsemogočnega „malega boga“ pri graškem inšpektoratu, inšpektorja g. Zatloukala, da je bil omenjeni postajenačelnik službeno eden najboljših v njegovem področju, nam ne more imponirati. Za to postajo so prosili dobro kvalificirani slovenski uradniki, a postajo je dobil neslovenski uradnik. Nočemo novemu postajenačelniku odrekati strokovne usposobljenosti, a ožigosati moramo postopanje gotovih gospodov. Izgovor, da bo novoimenovani postajenačelnik kot tehnik boljše vodil 4 km dolgo lokalno progno od glavnega kolodvora do mesta Slov. Bistrice, je ničev. Omenjena lokalna proga je tako malenkostna, da je škoda o njej govoriti. Konstatiramo, da obratni vodje veliko večjih lokalnih prog, n. pr. konjiške, rogaške i. t. d., nimajo tehniških izpitov in vzlic temu vestno in dobro vodijo vse v ta delokrog spadajoče agende.

Nadalje vprašamo ravnateljstvo še sledeče: Zakaj se ni protežiralo starejše slovenske kompetente, ki so najmanj tako dobro, če ne boljše kvalificirani in jezikovno gotovo bolj usposobljeni? Mogoče usluga Volksratu — jeli? Ali je zdaj že oficijelno prišlo v „modo“, v obrambo uradniške časti, da se najvišji funkcionarji prometnega ravnateljstva informirajo o službenih, strokovnih in osebnih zmožnostih slovenskega kompetenta pri tujih osebah, kakor je to storil centralni nadzornik in podravnatelj g. inž. Praschniker? Je to želitev slovenskega železniškega uradništva in železniškega uradništva sploh? Li ne zadostuje popis postajenačelnika, prometnega referenta, li niso dovolj službene tabele in druge tajne kvalifikacije; li ni pod častjo imenovanega g. podravnatelja, da hodi po informacije o podrejenem uradništvu k tujim osebam? Ali je mogoče bilo to samo zato, ker je uradnik Slovenec? Ali mar hoče g. podravnatelj tako upeljati nov način, da pokaže s tem svojo moč in svojo nemško nadolico?

Se nekaj! Razpisana je tudi slavnoznanja postaja Pragersko. Karakteristično za sedanje razmere je postopanje ravnateljstva v tej zadevi. Socijaldemokratski „Eisenbahner“ je objavil o tej postaji gorostasne stvari, a ravnateljstvo je bilo gluho. Služba je v tej postaji postranska stvar; uradniki s postajenačelnikom žive le fiksni ideji, slovensko okolico na vsak način germanizirajo. Postaja kot taka je po izjavah naših najvišjih funkcionarjev „total versaut“ („popolnoma zasvinjena“). Ker ni bilo mogoče teh razmer še dalje trpeti, se je ravnateljstvo naposled vendarle odločilo za „operacijo“. Potrebno je bilo razen operaterjev tudi nekaj statistov, da se krivda eventualno deli. In sedaj čujte! Mesto da bi ti operaterji pričeli res „operirati“, so vrgli instrumente v stran in si pomagali z „in je k c i j a m i“. Imenovani namestnik postajenačelnika v Gradcu postane transportni kontrolor, a na njegovo mesto pride dosedanji postajenačelnik s — Pragerskega. Čast komur čast, volk je sit, ovca pa cela, — operacija je izvršena, a ne na bolniku, pač pa na možganih modernih vodjev trgovskega podjetja — južne železnice — v prid uprave kot take in v večjo slavo in povzdigo južnoželezniškega uradniškega stanu!

Za danes častitamo naši upravi, nemškemu Volksratu in vsem drugim statistom, da so tako izborna izpeljali operacijo brez vsake krvi.

XXVI. redni občni zbor ženske podružnice CMD.

Občni zbor, ki se je vršil dne 3. majnika, je zlasti letos pokazal, kako se je razširilo med žensko pojmovanje našega šolskega društva. Zborovanje je s prisrčnimi besedami otvorila predsednica Karla Ponikvarjeva. Temu je sledilo tajniško in blagajniško poročilo, ki ju objavimo na drugem mestu.

Prikrat sta se letos oglasili preprosti ženi, ki sta izražali podružničnemu delovanju svoje priznanje.

Gospa Morelova se je v imenu slovenskih mater zahvalila podružnici, ki že 26 let poklanja otrokom božične darove v oblekah in čevljih.

Gospa Torničeva pa je izrekla zahvalo tudi otrokom CMD šole, ter njih staršem, ki so o priliki žalostne smrti soproga privedli njenim otrokom lepo in begato božično drevesce ter jim poklonili znaten denarni dar. Njun nastop je napravil na zborovalke ginljiv vtis.

Razpravljalo se je dalje o cvetličnih dnevih. Naglašale so članice zlasti Barkovlje, ki so bile edine v tržaški okolici, da niso priredile cvetličnega dne. Čeprav ne uživajo direktnih dobrot CMD šol in zbirajo za domače revne otroke, je vendar njih splošna narodna dolžnost, da skrbijo tudi za podporo občeslovenskim društvom, kar dela skoro vsaka slovenska vas.

Podružnica priredi prve dni julija cvetlični teden, katerega dohodek je namenjen podružniški blagajni.

Vnela se je prav živahna debata o pridobivanju novih članic, nato pa je sledila volitev odbora. Izvoljene so bile: Karla Ponikvarjeva, predsednica; Ema Barteljeva, namestnica; Pavla Hočevarjeva, tajnica; Malica Hartmanova, namestnica; Irma Strekelj, blagajničarka; Draga Trnovc, namestnica; Milka Mankočeva in Marica Bartolova, pregledovalki računov. — Poverjenice pa: Maša Gromova, Mira Engelmanova, Roza Golijeva, Mary Guličeva, Jožica Saksidova, Mara Pfeiferjeva, Vekoslava Lisčeva, Mira Costaperarijeva in Ivka Miheličeva.

Iz tajniškega poročila občnega zbora ženske CMD podružnice.

O priliki 25letnice podr. občnina in delovanja Milke Mankočeve je darovalo rodoljubno občinstvo podružnici 8900 K, in se je iz te vsote poslalo 18 kamnov za obrambeni sklad, in sicer 17 kamnov na ime gđc. Mankočeve in 1 kamen na ime ge. Costaperaria kot priznanje njenih zaslug na umetniškem uspehu podružničnih prireditelj.

Z glavno skupščino Družbe sv. Cirila in Metoda je bil združen cvetlični dan, ki je prinesel obilen dohodek. Taki dnevi so se vršili v vsej tržaški okolici iz vzemši Barkovlje.

Za božičnico se je nabralo okoli 2900 K. Kupili smo revnim otrokom 450 parov čevljev in 200 oblek.

Z dobrim uspehom se je dvakrat uprizorila spevoigra „Štirje letni časi“. Sodelovali so otroci CMD ljudske šole.

Od dohodka velikega CM plesa je pripadlo podružnici 400 K.

Odbor izreka zahvalo listu „Edinosti“ za brezplačno priobčevanje društvenih objav, „Dramatičnemu društvu“ in „Slov. čitalnici“ za prepuščanje svojih prostorov.

Tajnica zaključuje svoje poročilo z vsakoletno željo: pomagajte, da od leta do leta temeljiteje uresničujemo naš načrt. Pristopajte, Slovenke, našemu društvu, saj je njega namen tako koristen in plemenit: Omogočiti našim otrokom pravo narodno vzgojo in jim tudi materijelno pomagati.

Druga želja pa je: Odzivajte se prošnjam podružnice, kadar se priporoča denarno ali podobno pripomoč, zlasti o priliki božičnice.

Na stotine naše dece zmrzuje v mrzli zimi ter vsled tega ne more redno pohajati šole, ker jim ubogi oče ne more kupiti obleke ne obuvala. Na stotine otrok se nam pa tudi radi tega izgubljajo po tujih šolah, kamor jih zvabijo bogati darovi. Zakaj v družbenih šolah ne najdete sinov in hčera dobro situiranega inteligenta in meščana; tam sede po večini otroci žiljavega delavca in izmozganega uradnika. V sramoto prvim in v ponos zadnjim!

Zbirali in podpirali smo doslej za balkanski rdeči križ ter v tem lajšali bedno stanje naših bratov v boju za svobodo, danes pa se veselimo njihovega uspeha. Ostal nam je sedaj naš narodni domaći rdeči križ, naša šolska družba sv. Cirila in Metoda. Podpirajmo jo torej, da se bomo enkrat veselili zmage našega ne samo stoletnega temveč tisočletnega narodnega boja, katerega borilce imajo v prvi vrsti vzgajati ravno CM šole.

Sukna,

lodne in modno blago za gospode in dame, priporoča KAREL KOCIAN
 ×× tovarna sukna ××
 ×× Mumpolou (Češko) ××
 ×× Usorci franko. ××

Najboljše in najmoderneje sukno za moške in volneno za ženske obleke razpoložljiva najceneje Jugoslovanska razpodeljalna R. STERMECKI V CELJU št. 302.
 Vzorec in centi, brez tisoč stvari s slikami poštno se prosto

ŠTAJERSKO SLIVOVKO

troplnovec, brinjevec, vse vrste likerjev ter

MEDICINALNA ŽGANJA

in sicer štajerski konjak, borovničevce, vinsko žganje, žganje iz šipkovih jagod priporoča

edina žganjarna v Celju

lastnik Robert Diehl, Celje

Zmaga na vseh črtah

WAFFENRAD

najboljše kolo monarhije
 dobiva
 stalno nove pristaše.

→KOSMOS→ kolo

dobro, poceni
 ljudsko kolo.
 se splošno
 rado kupuje.

Ceniki zastoj in poštnine prosto
 pri zastopnikih:

TRST: Röttl Rudolf, ul. Acquedotto 21.
 GORICA: Grusovin E., Corso G. Verdi.
 Sv. LUCIJA: I. Suligoj.

AVSTR. DRUŽBA OROŽNIH TOVAREN V STEYRU.

DARUJTE ZA „DIJAŠKO KUHINJO“

Dubrovniška paroplovna družba

delniška družba v Dubrovniku.

Brzoplovna proga v Bari: odhod vsako sredo ob 8 zjutraj.

Brzoplovna proga v Kotor in Spuž: odhod vsak petek ob 5 popoldne.

Brzoplovna proga v Kotor: odhod vsako nedeljo ob 5 popoldne.

Parniki I. reda. Tretji razred zavarovan. V prvem razredu kabine z eno ali več postelj. Največja udobnost. Kuhinjska postrežba brez prigovora. Cene zmerne. Za pojasnila se je obrniti na glavno zastopstvo, ulica Lazzaretto 24. TELEFON 12-61.

Žvepleno zdravilišče Varaždinske toplice (Krvatsko)

Železniška, poštna, telefonska in brzoplovna postaja. Nov zdraviliški hotel z električno razsvetljavo

staroznana radioaktivna žveplena kopel 58° C

priporočljiva za

trganje, revmo, ishijo itd. Pitna zdravilišča za bolezni v vratu, krhlu, prsih, jetrih, želodcu in v črevesih. Električna masaža, blatne, oglj. kisle in solne kopelji. Odprto cele leto. Moderni komfort. Novi hoteli. Krasna okolica. Vojaška godba. Prospekti zastoj od zdraviliškega ravnateljstva. Zdraviliški zdravnik dr. I. Lochert.

SVILENINA

VELIKANSKA ZALOGA PO TOVARNIŠKIH CENAH.

Črna svila, dvojna visokost, za kostume, plašče, obleke itd. Svila — fantazija — za toalete in bluze. Originalni šantung od K 2— do K 10—. Sirova svila za moške srajce K 2-60, 2-90, 3-40. Sirova svila za moške obleke, močna. Svila spodnja krila lastnega izdelka v vseh merah. Vzorca na deželo poštnine prosto.

„Alla Città di Lione“ - Trst - Borzni trg 3.

Moja žena

in vsaka pametna, štedljiva gospodinja uporablja mesto dragega kravjega, kuhinjskega ali namiznega masla boljše, zdravješe, redilno izdelanejšo in skoraj za polovico cenejšo margarinno

„UNICUM“

Dobiva se povsod, ali pa se naroči naravnost. Združene tovarne masla in margarine, (Vereinigte Margarine- u. Butterfabriken) Dunaj, XV. Diefenbachgasse 59.

Fotografični atelje

Segall & Co.

Piazza della Borsa št. 7.

Svobodna uporaba lifta.

Atelje je odprt tudi za binškošne praznike in sicer do 7 zvečer.

ZA BIRMO

dobi vsak birmanec pri naročitvi

popolnoma zastoj
 povečano sliko

30 × 36

Priporočamo:

12 vizitnic, nebliščečih 4⁸⁰
 kabinetnih slik 10⁵⁰

v priznano izvrstni izvedbi.

Grške grozovitosti v Albaniji?

Dopisnik milanskega „Corriere della sera“ A. Fraccaroli je govoril te dni z albanskim ministrom za notranje zadeve Mufid bejem, ki se je silno neugodno izrazil o grških četah v Albaniji. Ker je Fraccarolijevo poročilo, za katero seveda prepuščamo odgovornost njemu samemu in njegovemu informatorju, zelo zanimivo, naj ga priobčimo v celoti, kakor ga je on brzojavil svojemu listu dne 15. t. m. iz Valone.

Fraccaroli poudarja v uvodu, da se je položaj v Valoni sedaj, ko je izginila turška mōra, sicer nekoliko umetno, a vendar pojasnil, vsaj toliko, kolikor je to pač mogoče v Albaniji. Položaj je jasen, toda vse je nekako zastalo. Ne dogaja se še nič posebnega in se v doglednem času tudi ne dogodi nič, ker vse čaka, kaj ukrene Evropa.

Če pa je Valona sedaj mirna, pravi Fraccaroli, se vendar dogaja marsikaj doli na jugu, kjer se nahajajo grške čete. Informacije imam od ministra notranjih zadev, Mufid beja, ki je v resnici izobražen mož in se že dolgo časa bavi s politikom. Bil je turški konzul in znano je, da je kot poslanec imel pogum, v plenumu zbornice v Carigradu zakričati Mladoturkom: „Vi ste hižene!“

Mufid bej, pooblastivši me, da objavim informacije, ki mi jih je podal, mi je pripovedoval:

— Mali oddelki grških čet, ki so se nahajale na levem bregu reke Vojase, v Tepeleniju, so odšle v Kašist in Vasiari na albansko ozemlje pobirati turški davek na živino, ki znaša tri pijastre na vsakega ovna in kozo. Ker so se pa pastirji upirali, so jih grški vojaki — bilo jih je petdeset in en častnik — toliko časa pretepali, da so jim plačali davek. Čas je, da Evropa izve vse nasilnosti, ki jih zagrešajo Grki na našem ljudstvu, in jamčim za absolutno resnico vsega, kar govorim.

V Domeziju je prebivala neka Grkinja iz Soluna, ki se je pred par leti, preden se je začela vojna, poročila z nekim mohamedanskim Arnavtom in se je zato pomohamedanila. Ko so izvedeli to Grki, ki so se nahajali v Tepeleniju, so poslali v Domezijo vojaško patruljo, da siloma aretirajo ono žensko, ki je prav tiste dni porodila, in jo bolno, kakor je bila, odvedejo v Tepeleni in jo tako odtrgajo od soproga in deteta in jo prisilijo, da se povrne k svoji prvotni veroizpovedi in zapusti svojo rodbino. Žena se nikakor ni hotela udati in se nahaja še sedaj v ječi.

— Toda Grki zanikajo vse nasilnosti, ki se jim očitajo, — je pripomnil poročevalec.

— Mnogo lažje je zanikati, nego popravljati. Po nesreči sem sam osebno poizkusil to. V Argirokastru so grški vojaki vdrli v mojo hišo, razbili pohištvo in oplenili omare. Na mojem posestvu su ugrabili 2200 ovac in krav ter 3000 ok koruze. Imel sem 60.000 lir škode.

Znan je potem tudi množstveni umor arnavtskih vodij, ki jih je povabil k sebi janjinski guverner pod pretvezo neke kupčije...

— Grška je to stvar uradno demenirala, — je pripomnil poročevalec.

Mufid bej je vstal, kakor da bi hotel s tem podati večji poudarek svoji izjavi, in je rekel:

— Povem Vam lahko danes natančno število umorjencev: devetinsedemdeset jih je. Povem Vam tudi lahko imena. Častnik, ki je poveljeval strelcem, se imenuje Delianaki. V imenu arnavtskega naroda jaz, minister notranjih zadev te novo se ustanovljajoče države, pozivljam Grško, da prepusti Evropi preiskavo te infamnosti. Če se izkaže kot neresnična, se zavežujem, da odstopim in se ne bom več bavil s politikom ter se podvržem kateremukoli požižanju!

O mejah bodoče Albanije se je Mufid bej izrazil takole:

— Če bo grška mejna črta Stylos nasproti Krfu, kakor se bojimo, izgubimo 45.000 po jeziku in duhu pravih Arnavtov. Grki zatrjujejo, da bivajo v koriškem sandžakatu sami Grki, dočim pa v resnici ni niti enega. Korica je središče našega narodnega gibanja. Mi si želimo obrežje vse do Parge, v notranjosti pa vse suljiško gorovje tja do Kalamasa in Korice. In upamo v velesile.

Mufid bej je končno potrdil, da Bssad paša še vedno dela v svoje osebne ambicijske namene. Včeraj (14. t. m.) je razposlal arnavtskim voditeljem v Kojsem okrožju vabila na sestanek, za čigar namen se ne ve nič. Vendar pa si ga je lahko misliti: Bssad paša hoče delati konkurenco provizorični vladi v Valoni.

To je izjava arnavtskega ministra. Malo čudno bi res bilo, ko bi tak mož ne govoril resnice, a prav tako čudno pa je tudi potem, da grška vlada tako odločno zanika vse, kar je s tako odločnostjo po-

trdil Mufid bej, posebno pa oni umor devetinsedemdesetih arnavtskih vodij v Janjini. Napačno bi res ne bilo, ko bi se stvar preiskala nekoliko natančneje, da bi svet vsaj vedel resnico o teh albanskih stvareh, zaradi katerih se že toliko časa razburja in mora prenašati tako ogromna bremena, kakor jih moramo mi v Avstriji.

Skrbimo za-se!

(Dopis iz Ljubljane).

Prav mnogokrat je citati v časopisih, kako se ta ali oni izpodtika nad nepravilno pisanimi javnimi napisi.

Res je tak napis nekaj neprijetnega za oko in opozarjanje, ozir. kritika bi bila vsaka na mestu, le da ne škoduje narodnemu čutu. Navaden nesmisel pa je, ako se Slovenec poteguje za „pravilen nemški napis v — slovenskem kraju! Kaj, zaboga, nas ovira spakedrana nemščina? Nič, prav nič! Saj za nas itak ni merodajna. Zgražanje na tem je stvar Nemca in kvečjemu še nemčurja. Za nas pa bi to moralo biti to vseeno. Še več: veseli bi morali biti takih pojavov, ker le-ti bi svedočili jasno, da še ni „Deutschland über alles“, da še ne govore nemško povsod, kakor tako radi poudarjajo Nemci, zlasti: da je na Kranjskem lahko za Nemce, ker tu povsod razumejo njihov jezik. (Odtod menda nastavljanje slovenščine nezmožnih uradnikov!) Pa ne samo glede napisov, tudi pri občevanju je opaziti. In celo prav pogosto se dogaja, da se nekateri izpodtaknejo ob nepravilno izgovorjenem nemškem stavku ter da delajo neokusne opazke in se celo naravnost norčujejo iz dotičnika, češ: še nemški ne zna! — Marsikdo je včasih v neizogibni potrebi izustil nekoliko nemških besed; kako torej prihaja do tega, da ga njegov rojak spričo pomanjkljive nemščine (ki še dolgo ni vse!) zasmehuje?! — To lekcijo je pa naravnost pripravočati napram onim, ki se — da-si je ne obvladujejo popolnoma — kaj radi poslužujejo nemščine in nemškutarijo ob sleherni priliki.

Drugorodcem bi se od daleč ne prihajalo na misel kaj takega. Le poglejmo naše — nam vse dobro želeče — Nemce! Ako ti kdaj citirajo kak slovenski stavek, ga očitvidno nalašč spakedrjajo, tako, da se zdi naš jezik res tako reven, kakor si oni — želijo....

V marsičem nam naša ponižnost, vlnudnost in nesebičnost le škodovale. Tako tudi tukaj. Vsaka mlačnost škoduje. In le naravno je, da, ako se posmehujemo našincu zastran „polomljene“ nemščine, s tem nehote občutno škodujemo narodnemu interesu, kar na ta način takorekoč naravnost ubijamo narodno zavest v njih in jih podimo pod germanizem.

Dotičniki pa, ki vidijo v spakedrani nemščini „škandal za slovenski narod“, dokazujejo ne le svojo ozkosrčnost, temveč se tudi razkrinkujejo kot bahači, češ: mi znamo!.... Baharija je to in nič drugega!

Za one, ki radi stikajo za napisnimi nestvori, imamo pri nas na Kranjskem povsod, kakor v mestih tako na deželi, še precejšnje zalogo teh zastarelih eksemplarov pa tudi izdelkov novejšega časa, ki izvirajo baš iz tega vzroka, ker se podijo za tujščino, svoj jezik pa zanemarjajo in mislijo: za Kranjca je že dobro! Le-ti napisi dokazujejo, kako slabo so podkovane v slovenski slovnici razne birokratične in občinske glavnice in druge. Dobivajo se včasih že taki slogi in napake, da človek ne ve, bi se-li smejal ali razjokal, ko vidi budalosti, ki absolutno ne spadajo več v to stoletje, budalosti, da se nad njimi zabava še celo ljudskošolska mladina iz prvih razredov!

Pa tudi v interesu naših oblasti bi bilo, da se enkrat lotijo temeljite revizije v tem pogledu, da si prihranijo razne dvotipe na njihovih naslovih, in da nadomestijo spakedranks s tehničnimi izrazi, pa s takimi in tako, da se bo tudi — razumelo. Torej ne tiste uradne slovenščine, ki se čisto glasi dvoumno.

Pustimo tujce, da si „pometajo“ sami! Mi pa urejimo svojo lastnino in pazimo, da nam ne bodo — „pomagali“ tujci!

Matija Bulić

priporoča cenj. občinstvu
svojo gostilno „Ai buoni amici“
v Trstu, ulica Belvedere šte. 39,
točilnico vina in piva

z raznimi mrzlimi jedili
v Trstu, v ulici Benvenuto Cellini št. 1
gostilno „Al buon Almissan“
v Rojanu, ul. Montorsino 3,

točilnico vina v Barkovljah
(Bovedo), ul. Perarolo št. 342
(hiša Ščuka).

Toči se prvovrstno dalmatinsko črno, belo in opole vine iz Omiša ter pivo

Avstrijska paroplovna del. družba „Dalmatia“

vzdržuje sledeče glavne proge:
Trst-Metković A. (poštna).
Odhod iz Trsta v ponedeljek ob 5. uri pop.
Povratak vsako soboto ob 6:30 uri zjutraj.
Trst-Metković B. (poštna).
Odhod iz Trsta v četrtek ob 5. uri popoldne.
Povratak v torek ob 6:30 uri zjutraj.
Trst-Metković C. (poštna).
Odhod iz Trsta v soboto ob 5. uri popoldne.
Povratak v četrtek ob 6:30 uri zjutraj.
Trst-Korčula (poštna).
Odhod iz Trsta v torek ob 5. uri popoldne.
Povratak v ponedeljek ob 6:30 uri zjutraj.
Trst-Sibenik (poštna).
Odhod iz Trsta v sredo ob 5. uri popoldne.
Povratak v četrtek ob 6. uri zjutraj.
Trst-Makaraka (trgovska).
Odhod iz Trsta vsako soboto ob 7 popoldne.
Povratak vsaki četrtek ob 7:15 pop.
Trst-Viš (trgovska).
Odhod iz Trsta v sredo ob 6 popoldne.
Povratak vsak ponedeljek ob 7:15 popoldne.
Zveza v Metkoviću z vlaki v Mostar in Sarajevo.
Družba vzdržuje tudi 26 stranskih prog v Dalmaciji.
Vožnji redi se morejo dobiti brezplačno pri vsakem družbenem zastopništvu.

Krojačnica Vek. Terzo

Trst, ulica Fonderia šte. 4, I. n.
Priporoča se c. občinstvu za vsakovrstna dela. Solidna postrežba po najnižjih cenah in najnovejšem kroju.
Bogata izbira najnovejših angleških vzorcev.
SVOJI K SVOJIM!

Lekarna Brellh v Sežani

Ribje olje I. vrste I steklenica K 1-20.
3 stekl. po pošti vse franko 4-50 K.
Obliž za kurja očesa 20 vinarjev.
— Neoporekljivo sredstvo. —

Gualtiero Cozzio
Passo San Giovanni 2
in Torrente 15
(nasproti Chiesa) Trst
PRVA brusarska
DELAVNICA
na električni motor.
Bogat izbor škarij
brivnih britov,
nožev itd. itd. itd.
Brušenje vsakovrstnih rezil in strojev
za strženje las.
:: Nizke cene ::

Zaloga : solkanskega : pohištva GIOVANNI BENCICH

TRST — ulica Arcata 5. — TRST
Posamezni kos pohištva in popolne sobe. — Lastna tapetniška delavnica.
Lahki plačilni pogoji.

KLIŠEJI
VSAKE VRSTE
ZA VSE STROKE
ATELJE BABUDER TRST
CORSO 25

Josip Gergič, Trst

Rocol — Molino a vento šte. 40.
Prodajalna čevljev
vseh vrst za moške, ženske in otroke in zaloga usnja.
Sprejema naročila po meri in popravila.
Cene zmerne. Priporoča se za obilen obisk.

Odda se v najem
hotel „Ilirija“
v Ljubljani.
Ponudbe je vložiti do l. 7. 1913 Pivovarni v Laški trg

FOTOGRAFIČNI ZAVOD
Domenico Petener
ulica Giesuè Carducci šte. 20.
Izvršuje fotografije ob priliki birme po najnižjih cenah in je že znan po svojih izbornih izvršenih izd-likh.

ANGELO RENIER
Rojan, ulica di Roiano št. 2.
Prodajalna manufakturnega blaga in drobnih predmetov.
Zaloga izgotovljenega perila in na meter, zavese, vsakovrstnih preprog, tapetov, batista, paname, perkala, zefira, črnega in barvanega satina, sraje, nogavic, trliža in volne za žimnice, dežnikov, ovratnikov, zapestnic iz platna in iz gumija, kravat in drobnarij v velikem izboru. Cene zelo zmerne.

Restavracija
„BONVECCHIATI“
Trst, ulica Carlo Ghega št. 17.
Dobra domača kuhinja. Prvovrstna vina in pivo. Ob priliki birme se dobe posebna jedila, kakor:
pečeni in ocvrti piščanci.
Priporoča se za obilen obisk in jamči za vse udobnosti in dobro postrežbo
J. VAUPOTIČ.

Andrej Purič
kovač,
Trst, ulica Media 6.
Prevzema se vsakovrstno delo stavbenega kovača.

Josip Zavadlal
Trst, ulica Marco Polo 6.
Priporoča cenj. občinstvu
svojo pekarno
Večkrat na dan svež kruh. Prodaja se moka iz prvih mlinov. Likeri in vino v steklenicah.

Izorstno
bolečine blažeče, vnetje preprečujoče in antisept. učinkujoče
Že 40 leta sem se je izkazalo omečilno mazilo, menovano **Prško domače mazilo**, kot zanesljivo obvezilno sredstvo. Isto varuje rane, olajšuje vnetje in bolečine, učinkuje hladilno ter povpešuje zaceljenje in okrevljanje.
Pošilja se vsak dan po pošti
1 doza 70 vinarjev. Pri naprej plačanih K 3-16 se pošljejo 4 doze, K 7-10 doz franko v vse kraje av. ogr. monarhije.
GLAVNA ZALOGA:
B. FRAGNER,
c. kr. dvorni zalagatelj
lekarna „pri črnem orlu“,
Praga, Mala Stran, vogal Nerudove ulice št. 203.
Zaloge po avstro-ogr. lekarnah.

Velika zaloga vsakovrstnega sira, masla in slanine. Priporočam trgovcem in gostilničarjem parmezan la po K 2-30 in naprej, kakor gorgonzola, ementalški, ovčji, trapistovski sir in vsakovrstne slanine. — Priporoča se vdaai **J. J. Suban, Trst, ulica Giorgio Vasari št. 10.**

prekrasno zbirko kapnikov iz Postojnske jame. Plemenitemu rodoljubu g. Kurniku se zahvaljujemo za njegovo vrljo in uspešno delovanje najskrenejše.

Loterijske številke, izrečane dne 17. maja: Linc 43 74 26 4 38

Tržaška mala kronika.

Trst, 17. maja.

Vihrava mati. Danes predpoldne so pustili eno in pol leta staro Nella Teuty samo v kuhinji v stanovanju na Corsu št. 35. Mala je našla čebriček z vodo, pri katerem se je malo pomudila, pri tem pa je padla vanj. Mati je pa čula pljusk in je hitela pogledat, a bila je tako zmešana, da je stekla po stopnicah po pomoč, mesto da bi rešila otroka. Med tem se je dete seveda zalilo.

Po prepiru z možem. Davi se je spila 24 let stara Marija Budicin s svojim soprogom, potem pa je skočila iz svojega stanovanja, ki je v tretjem nadstropju hiše št. 7 v ulici S. Cipriano. Padla je v dvorišče, kjer je obležala s sirtimi udi in notrajnimi poškodbami.

Nesrečna ljubezen 16letne deklice. Še-le 16 let stara Santina Bonetta iz ulice S. Michele št. 31 se je hotela snoči usmrtiti radi nesrečne ljubezni. Izpila je nekoliko klorove kiseline, a domači so to takoj zaznali in pozvali zdravnika, ki jo je spravil v bolnišnico, kjer so jej izprali želodec.

Otrok v kropu. Danes se je zvrnil pol-drugo leto stari Giorgio Buda, ki stanuje na Acquedotto št. 60, v velik lonec s kropom in se je strašno oparil po vsem telesu. Dete gotovo umre.

Društvene vesti.

Prvo primorsko vojaško veteransko društvo za Trst in okolice cesar Franc Josip I. vabljuje ude na mnogobrojno udeležbo k procesiji sv. Rešnjega telesa, ki se vrši v četrtek, 22. majnika t. l. Zbirališče v veliki vojašnici ob 7-30 zjutraj, obleka v paradi z bojnimi znaki. Poveljništvo prevzame predsednik, nadstotnik Weissmann.

Kar. del. organizacija.

Obračamo se na slovenske gospodinje s prošnjo, da se obračajo, če rabiho služkinj, kuharic, sobaric itd. na posredovalnico dela NDO, ul. Sv. Franciška št. 2.

Odborniki skupine lesnih težakov, tesarjev, parketnih stavcev in mizarjev so vabljani na sestanek, ki bo danes ob 10 dop. v društveni dvorani, ul. Sv. Franciška št. 2.

Delavci trž. tehn. zavoda pri Sv. Andreju so vabljani na sestanek, ki bo jutri ob 7 zvečer v društvenih prostorih NDO pri Sv. Jakobu.

Posredovalnica dela NDO. Nujno iščemo več zidarjev, ki se morajo še danes prijaviti v uradu, ul. Sv. Franciška 2.

Službe išče kovač.

Ustanovni shod podružnice NDO v Vižovljah se bo vršil v torek ob 7 zvečer v gostilni „pri Gabrovcu“ v Vižovljah.

BRZOJAVNE VESTI.

Strašen požar v Požunu.

POŽUN 17. (Izv.) Danes ob dveh popoldne je izbruhnil v Požunu, v starem delu mesta, v ulici Pötöfi, strašen požar. Baš v tem času je začel pihati silen južni veter, ki je z neznanako nagljo razgalil iskre na vse strani mesta.

Ko se je posrečilo alarmirati požarno brambo, je bilo že 20 hiš v plamenu. Prebivalci teh hiš so bežali v dvijl paniki na vse strani in klicali na pomoč. Alarmirana je bila takoj vsa garnzija, vse tovarne so ustavile delo in vse, kar more hoditi, je odhitelo na uce mesta.

Vojaštvo je obkolilo vedno bolj se razširjajoče pogorišče in pričelo takoj z obširno pomožno akcijo.

Z Dunaja so takoj telegrafično poklicali na pomoč požarno brambo in reševalna društva. — Odšli so takoj trije oddelki: prvi z avtomobilom, drugi z vlakom in tretji z avtomobilom. Tudi oddelki reševalne družbe in vojaštvo se je odpeljalo z Dunaja v Požun.

POŽUN 17. (Izv.) Ob sedmih zvečer je bil pogled na mesto silno žalosten. Male hišice t. zv. starega geta, kjer so stale že okoli 300—400 let stare hišice, so gorele z velikanskim plamenom in silni gosti dimi so se valili po požunskih ulicah. Vojaštvo je popolnoma obkolilo pogorišče in brizgalko so delale z neumorno nagljo.

Požar se je bliskoma razširil. Ob treh popoldne je bilo 6, ob pol 4 popoldne že 90 hiš popolnoma vpepeljenih. V hišah so prebivali večinoma sami delavci.

Nesrečni ljudje so zbežali na ulice in pustili v hišah bolnike in stare ljudi. Vojaki in gasilci so ponovno z lastno nevarnostjo

reševali zaostale otroke, starce in bolnike iz gorelih hiš. Bolnike so takoj odpeljali v garnzijske bolnišnice in druge bolnišnice.

Cela požunska posadka je na nogah. Infanterija nosi na nosilnicah bolnike in onemogle, artilerija in pionirji podpirajo gasilna društva. Nadvojvoda Fridrik je takoj prispel na lice mesta in se aktivno vdeleževal reševanja.

Oddelki dunajskih gasilnih društev branijo predvsem novo mesto, kamor orkanski vihar neprestano zanaša iskre. Več važnih javnih poslopij v novem delu mesta je začelo tieti in gasilna društva so imela dosti opravila, da so preprečila v novem mestu izbruh še obsežnejšega požara.

Popoldne so se razširile vesti, da je v ognju več ljudi zgorelo. A pozneje se je dognalo, da je bil ubit le en otrok, ko se je podrla neka hiša. Izmed rešenih jih je mnogo, ki so oboleli iz strahu, ali pa se zastupili vsled silnega dima. Cesar je naročil, da ga od ure do ure informirajo o vspehih reševalne akcije.

Požar je dosedaj vpepelil cele ulice in nad 10.000 ljudi, večinoma delavcev je brez strehe. Mrtva žrtev je dosedaj le ena, ranjenih in obolelih nad 300. Škoda veljkanska.

Pozno na večer se je posrečilo ogenj lokalizirati. Ker pa je nevarnost, da na pogasjenih krajih zopet izbruhne požar, je vojštvodeložiralo vse prebivalstvo iz gorečega dela mesta in okolice.

Odpust rezervistov.

DUNAJ 17. (Kor.) „Militärische Rundschau“ je bila pooblaščenca, v svoji današnji večerni izdaji izjaviti sledeče: Danes dobe vsa korna poveljstva od I.—XIV. kora odlok, glasom katerega se imajo odpustiti vsi rezervisti letnikov 1909 in 1908. Od zadnjega letnika se nahajajo rezervisti le pri kavaleriji. Opuščeno bo skupno okoli 35.000 mož. Dalje je bil odrejen delni odpust nadomestnih rezervnih letnikov 1910 in 1911, skupno okoli 15.000 mož. Skupno število vseh rezervistov in nadomestnih rezervistov, ki bodo opuščen, znaša okoli 50.000 mož. Le v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji se odpust rezervistov za enkrat še ne izvrši.

Diference med zavezniki.

SOFIJA 17. (Izv.) Med armado in v javnosti vlada radi zavezniških sporov veliko vznemirjenje. Položaj se smatra kot skrajno resen, kajti vse kaže, da niti Grki niti Srbi niso pripravljeni odstopiti od prepornega ozemlja.

SOFIJA 17. (Izv.) Srbski poslanik v Sofiji, dr. M. Spalajković, se je po daljšem bivanju v Belgradu, sedaj zopet vrnil na svoje mesto v Sofijo. Tu prevladuje splošno prepričanje, da je srbsko bolgarski konflikt dospel sedaj v jako kritičen štadij.

LONDON 17. (Izv.) Iz diplomatskih krogov se poroča, da je srbska vlada odločno odklonila vsako posredovanje Rusije med Srbijo in Bolgarsko.

DUNAJ 17. (Izv.) Vesti, ki so prišle danes iz Srbije in iz Belgrada, slikajo položaj kot silno resen, četudi spor med obema državama ni prispel v kritično fazo. Čim se podpiše preliminarni mir, kar se zgodi najbrže prihodnji teden, se bodo stvari med Srbijo in Bolgarsko hitro razvijale. Krogi, ki so dobro poučeni o namelih Srbije, izjavljajo, da Srbija pod nobenim pogojem ne bo koncedirala Bolgarski več ko Vardar za obojestransko mejo.

PARIZ 17. (Kor.) Grška je obvestila bolgarsko vlado, da se nikakor ne more pogajati z bolgarskim zastopnikom Saratovom, ne da bi razpravam prisostvovali tudi ostali balkanski zavezniki.

SOLUN 17. (Kor.) Bivši bolgarski poslanik v Carigradu, Saratov, ki bi moral v svrhu pogajanj odpotovati v Atene, se še vedno nahaja v Solunu, ker je lahko obolel. Vrh tega pričakuje profesorja Plagova Dimitrova iz Sofije, s katerim odpotuje skupno v Atene. Dimitrov Plagov, ki je sedaj profesor matematike v Sofiji, je bil svoječasno profesor na bolgarski gimnaziji v Solunu.

Zavlačevanje sklenitve preliminarnega miru.

SOFIJA 17. (Izv.) Tukašnji politični krogi so trdno prepričani, da hočeta Srbija in Grška na vsak način sklenitev preliminarnega miru kolikor mogoče zavieči. V očigled tem okoliščinam je dobil bolgarski delegat v Londonu, dr. Danev, navodilo, naj napne vse svoje moči, da bo mir kmalu sklenjen in to tudi v slučaju, če bi se zavezniki hoteli obotavljati.

PARIZ 17. (Kor.) V Bolgariji vlada radi postopanja zaveznikov velika nejevolja. Sofijski dopisnik „Matina“ poroča o sledeči izjavi bolgarskih vladnih krogov: „Mi nikakor ne bomo dovolili, da bi naši delegati pred podpisom preliminarnega miru preveč debatirali in upamo, da bodo tudi naši zavezniki prišli do prepričanja, da je sedaj najboljša, da se mir sklene kolikor mogoče hitro.“

OB PRILIKI BIRME! TVRDKA Vittorio Piscur, Trst opozarja vse svoje cenjene odjemalce, da je sprejela veliko pošiljatev narejenih oblek za moške in dečke v najnovjših barvah in da jih bo prodajala ob tej priliki po tako nizkih cenah, kakor jih še ni bilo v Trstu. — Oglejte si veliko skladišče, ne da bi morali kaj kupiti. NB. Priporoča se, da trgovine ne zamenjate z drugimi, kar bi bilo v vašo škodo.

Aristide Gualco - Trst via S. Servolo 2. — Telefon 329, Rom. VI. Odlikovana tovarna (z zlato svetinjo) cevl in cementnih plošč, teracov in umetnega kamna. Sprejema vsakovrstno delo v cementu. Cene zmerne, delo točno.

ODLIKOVANA tržaška prodajalna obuval ULICA GIOSUÈ CARDUCCI ŠT: 21 Razn različnih izberov najfinjših moških in ženskih obuval po najnižjih cenah se prodajajo tud po izrednih cenah: Usnje Boxcaif s trakovi . . . po K 10— Usnje Boxcaif z elastiko . . . po K 10— Usnje Boxcaif oblika Derby . . . po K 10-50 Usnje Boxcaif z zaponami Triumph po K 10-50 Enaki za dečke 1 K manj. - Vsakov. blago I. vrste Oblike moderne. — Delo zelo trpežno.

ZDRAVNIK Med. Dr. Karol Perničič ordinira od 11—12 Trst, ulica Bosomo 3/II. (nasproti Dreherjeve pivovarne).

Revmatizem, protin, ishias. Rimske toplice v Tržiču. Sezona od 15. majnika do srede oktobra 40%, slo-vite blatne kopejli z naravnim tržiškim „fangom“, masaža, elektroterapija. Uspešno proti protinu, ishias, kroničnemu in mišičnemu revmatizmu, posledicam kostoloma, poškodbam, vsem eksudatno, ženskim boleznim itd. itd. Toplo podnebje, ob morju. V kopaliskem poslopiju izborna stanovanja in postrežba. Zmerne cene. Interurbani telefon št. 26. Voz na postaji in pri ladajah. Prospekte razpošilja ravnateljstvo I. M. Graf.

Pekarna in slaščičarna Onorato Furlani Trst, ulica della Guardia 24.

Kruh večkrat na dan svež, različne moke, vse vrste biskotov ter prodaja raznih vin in likerjev v steklenicah.

POZOR! 80000 parov čevljev 4 pari čevljev le za K 850. Zaradi zastanka plačil več velikih tovaren sem dobil nalog, da prodam veliko množino čevljev globoko pod proizvodnimi cenami. Prodajam torej vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na trakove, nabiti podplati, rujavo ali črno usnje, veleelegant., najnovejša fasona, velikost št. po cm. Vsi štirje pari stanejo le K 8-50. Razpošiljatev po povzetju D. Wulkan, Krakov (Avstr.) Isaka 3-E. T. Zamenjava dovoljena, tudi denar nazaj.

Velika zaloga beneških otrobov, sena, ovsa, žita in moke lastnik Carlo Grego Trst, ulica Raffineria št. 7 (bivše skladišče Baruch & Co) Nizke cene. Najboljša kakovost.

GOSTILNA „All' Acquedotto“ v Trstu, ulica Acquedotto št. 95, toči sama pristna domača, vipavska in istrska vina, kakor tudi izboren kraški teran in vedno sveže Dreherjevo pivo po najzmernejših cenah. — Na razpolago so vedno sveža mrzla in gorka jedila. Uvaževaje geslo „svoji k svojim“, se priporoča sl. občinstvu za obilen obisk vdani Josip Jurkič, lastnik.

Knjigarna in trgovina papirja E. Stadler Trst - Via Belvedere št. 2. ima veliko izbero vseh slovenskih, nemških in italijanskih romanov.

G. de VECCHI naslednik A. FONDA, Trst, ulica del Bosco št. 17. Zaloga sena, krme in otrobov. Seno I., slama, ogersko seno, beneški otrobi, otrobi št. 84.

Podpisani priporočam cenj. občinstvu svojo novo GOSTILNO „Ai Cacciatori“ TRST, — ulica Chiozza št. 5. Toči se domače prvovrstno vino, črno in belo, kraški teran in istrsko. Pivo prve vrste. Kuhinja je vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili. — Za obilen obisk se priporoča Mihael Zobec, lastnik.

BIRMA! Velika zaloga predmetov za birmo! Leone Fano, zlatar Trst, Passo S. Giovanni 1 (pod novimi oboki). Filijalka v Poreču. Zlata verižica z uro, dvojni pokrov, za dečke . . . od kron 70— dalje Zlata verižica in srebrna ura, dvojni pokrov, za dečke . . . 34— . . . Verižica čez prsi in zlata ura . . . za dečke . . . 70— . . . Verižica čez prsi in sreb. ura (tula) . . . za dečke . . . 48— . . . Srebrna verižica in ura, dvojni pokrov, za dečke . . . 15— . . . Collier z zlatim obeskom za deklice . . . 12— . . . Dolga verižica z zlatim obeskom, za deklice . . . 26— . . . Dolga verižica in zlata ura z dvoj. pokrovom, za deklice . . . 50— . . . Dolga verižica in zlata ura z navadnim pokr. za deklice . . . 45— . . . Dolga zlata verižica in srebrna ura z dvoj. pokr. . . 36— . . . Zlato zapestnice za deklice . . . 14— . . . Uhani z dijamanti udelani v zlato, za deklice . . . 25— . . . Bogat izbor uhanov, prstanov, dijamantov, briljantov, srebrnaine itd. itd. po ugodnih cenah. — Kupuje se zlato, srebro in dragocenosti proti izplačilu najvišjih unevni cen.

MARTIN DOVGAN Trst, ulica Giulia 86. Priporoča cenj. občinstvu svojo na novo prevzeto in že 50 let obstoječo trgovino jestvin in kolonijalnega blaga. Razpošilja po pošti dnevno pakete od 5 kg naprej. Bago vedno sveže in I. vrste. — Prodaja kave na drobno in na debelo. CENE ZMERNE.

LONDON 17. (Izv.) Včeraj so dospeli semkaj črnogorski mirovalni delegati Mijušković, Vojnović in Popović. V dobro poučenih krogih se zatrjuje, da preliminarni mir nikakor ne bo sklenjen pred 20. t. m. Nekli delegat se je izrazil sledeče: „Vsakdo se moti, kdor misli, da smo vsled vojne utrujeni. Pripravljeni smo izvojevati nove zmage in nikakor ne mirovati.“

Razmere v Albaniji.

ATENE 17. (Kor.) „Agence d'Athènes“ poroča: Prebivalci Korice so sestavile prostovoljske bataljone in naprosili grško vlado, naj dovolji svojim oficirjem, da prostovoljce izurijo. Prostovoljci so izjavili, da bodo vstrajali do zadnjega, če bi se Korica hotela izročiti Albaniji. Prestolonaslednik Jurij, ki je bil sprejet v Korici z nepopisnim navdušenjem, je pri sprejemu občinskih zastopnikov naglašal grški značaj mesta. Zagotovil jih je, da ostane Korica grška in pod žezlom kralja Konstantina.

DUNAJ 17. (Izv.) Oficijozno dunajsko časopisje je zopet pricelo prinašati vznemirljivo vesti iz Albanije. Essad paša se baje zopet nekam čudno obnaša in nihče ne ve, kako se bodo stvari v nadalje razvile. Essad paša je odpustil le nekoliko turških vojakov, a kompletiral čete nato takoj z albanskimi prostovoljci. Med albansko provizorično vlado in Essad pašo vlada velika napetost. Avstrija in Italija sta radi tega odposlali vsak po eno vojno ladjo pred Drač, da opazujeta od tamkaj albanske dogodke. Ni izključeno, da pride v Albaniji zopet do zelo nevarnih pojavov, kar bi imelo za posledice, da bi Avstrija in Italija zopet pričela misliti na ekspedicijo v Albanijo.

Asquith v Valoni.

MILAN 17. (Izv.) „Corriere della Sera“ poroča: Ministriški predsednik Asquith in admiral Moore sta prispela danes v Valono.

Finančna konferenca v Parizu.

PARIZ 17. (Izv.) Zbornica je dovolila 50.000 frankov za pokritje stroškov pariške finančne konference, ki bo trajala približno tri mesece. Prva seja je preložena na 27. t. m. in še to ni gotovo, ker se je bati, da preliminarni mir do tega dne še ne bo sklenjen. Na konferenci bo zastopanih 11 držav, skupno okoli 60 delegatov.

Atentat na Enver beja?

CARIGRAD 17. (Izv.) Uradno se poroča, da so vse vesti o kakem atentatu na Enver beja popolnoma izmišljene.

Parlamentarni položaj.

DUNAJ 17. (Izv.) Razmerje v parlamentu postaja vedno slabše. Ozvoljenji radi kravalov v Gradcu in nad fijaskom, ki so ga doživeli t. zv. večinske stranke s svojo finančno reformo, groze sedaj tudi krščanski socialci, da stopijo v ostro opozicijo. Če krščanski socialci v resnici izpolnijo svoje grožnje, je usoda grofa Stürgkha toliko kakor zapečatena.

Kravalni na dunajski univerzi.

DUNAJ 17. (Kor.) V vseučiliški avli je prišlo danes med nemškimi in židovskimi nacionarci do hudih spopadov. V pretepu je bilo veliko število dijakov nevarno ranjenih. Velike šipe postranskih vrat so bile razbite in vrata polomljena.

Po spopadu in po razpravah v rektorski pisarni so dijaki odšli. Takoj ko je došla vest o spopadih na univerzi, so došli pred vseučilišče močni oddelki policije, ki so vzdrževali red na Ringstrasse.

Ruska duma.

PETROGRAD 17. (Izv.) Na včerajšnji seji ruske dume sta bili med drugimi vloženi tudi interpelaciji radi grdega postoparja z ruskim podnikom Petrom Vasiljevom v Rumuniji in radi aretacije inženirja Alehina na Dunaju.

Grof Obrinski je v imenu interpelantov izjavil, da umakne prvo interpelacijo radi popolnega zadoščenja rumunske vlade. Druga interpelacija je bila izročena posebni komisiji.

Francoska premoč v Sredozemskem morju.

PARIZ 17. (Kor.) Poročilo o mornariškem proračunu, katero je včeraj razdelil senator Chautamps, poudarja izrecno, da mora Francija za vsako ceno vzdržati svojo premoč v Sredozemskem morju nad Italijo in Avstrijo.

Volitve v pruski deželni zbor.

BERLIN 17. (Kor.) Dosedaj je izvoljenih 354 poslancev in sicer 123 konservativcev, 42 neodvisnih konservativcev, 25 kandidatov ljudske stranke, 42 nacionalnih liberalcev, 96 kandidatov centra, 4 Poljaki, 4 Danci in 7 socialnih demokratov.

BERLIN 17. (Kor.) Po zadnjem rezultatu je izvoljenih 379 kandidatov, potrebnih je 39 ožjih volitev. Iz 25 okrajev še ni rezultatov. Izvoljenih je 133 konservativcev, 45 neodvisnih konservativcev, 59 nacionalnih liberalcev, 25 članov ljudske stranke, 99 članov centra, 7 Poljakov, 2 Danci in 7 socialistov. Poljaki so zgubili dva mandata.

Zastopstvo za uvoz jestvinskih specialitet Trst, ulica Tiziano Vecellio šte. 2.

Vesti iz Goriške.

Dutovlje. Igralci tržiškega „Dramatičnega društva“ so nas počastili s svojim posetom v ponedeljek, dne 12. t. m. Predstavljali so nam burko „Grofica in čevljar“. Igra je bila burka in zato smo jo tudi smatrali za tako. Od burke nismo pač pričakovali nobene resnosti, kot si jo nekdo, ki gotovo ni Dutovec, želi v ljubljanskem „Dnevu“ od 15. t. m. Ton, v katerem piše o igralcih oni črnogledi dopisnik, naravnost obsojamo dutovski občinarji. Ako ni znal dotičnik bolje kritizirati, je mogel še to opustiti. Nam je bila z besedo burka dovolj jasno povedana vsebina, da nismo pričakovali kake tragične drame ali kaj sličnega. O onih „svinjah“ pa, o katerih omenja dopisnik v „Dnevu“, pa mi poslušalci burke niti ne sanjamo. Mi vemo le, da se je burka precej dobro sponesla po danih razmerah. Obisk s strani občinstva je bil precej dober, le škoda, da se ni vršila predstava okoli 4, pa bi bila še boljše obiskana. Ura 6. je bila najneprimernejša za naše razmere.

V svesti si, da je napravila naša občina in občinarji dober vtis na gg. diletante, upamo, da nas razvesele še s kako igro, če tudi burko, ali kaj drugega, da bo usreženo tudi dopisniku v „Dnevu“ in zato jim ključemo že v naprej: Dobro došli na našem Krasu! Več občinarjev Dutovcev.

Kostanjevica na Krasu. Dne 9. majnika ob 2 zjutraj smo pokopali g. J. Trampuža, nadučitelja v pokoju v starosti 75 let. Bil je rojen v tej vasi, kjer je tudi služboval in slednjič dokončal svoj tek življenja. Pogreba se je udeležilo domače učiteljsvo s šolskimi otroci, 11 učiteljev iz sežanskega okraja in eden iz goriškega. Ti so tudi zapeli v cerkvi pokojniku „Nad zvezdami“, na njegovem domu in ob grobu so pa peli domači pevci. Udeležba pri pogrebu je bila precej velika. Po pogrebu je učiteljsvo zložilo K 12— v korist Ciril-Medovi družbi. Denar hrani tukajšnja podružnica CMD. To v spomin rajnemu. Lahka mu zemljica!

Želodčne bolezni zavzamejo različne zle oblike, posebno če človek pri majhnih želodčnih pokvarah ne stori nič za zboljšanje. Proti takim pokvaram je treba vedno imeti pripravljeno domače zdravilo. Izborno učinkuje posebno dr. Rosov balzam iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvor. dobavitelja v Pragi, 203—III. Dobiva se v vseh lekarnah.

MALI OGLASI
MALI OGLASI se računajo po 4 vin. besedo. Mrtve tiskane besede obratno več. Najmanjša prilagodba 60 vin. Plača se takoj in neratno odložit.

Plesna zabava se vrši danes popoldne od 4 do 10 v ulici Tivarnella v gostilni „Ex-Grotta“. Svira oddelek bivšega orkestra Z. J. Ž. 1085

Potovalec z dolgo prakso za Trst in okolice išče boljše trdko v stroki jestvin. Ponudbe na ineratni oddelek Edinosti pod „Potovalec“ št. 1083“.

Livarski učence se išče za livarno Lapagna. Vrdela 914. 1086

Prodajo se vrata, okna, stopnjice, omivalniki, ograje itd., ulica Piccardi št. 18. 977

Slovenska umetna vezilka (ricamatrice) se priporoča cenjenim damam. Pouchuje tudi na dom. Via Arcata 16, IV. 1093

Pozor! Lov občine Erzelj, eno vro oddeljen od železniške postaje Stanjel-Kobdil se bo dne 26. majnika t. l. oddal na javni dražbi za pet let v najem. Dražba se bo vršila imenovan dan ob 9 v Vipavi v občinski pisarni. Površina katastralne občine Erzelj meri 850 hektarjev. Vzklicna cena za eno leto je 130 K. Prijatelji lova se vlnudno vabijo, da se te dražbe udeležijo. Zupan: Jožef Kobal. dne 17. majnika 1913. 1092

Išče se sobni tovariš, pošten, snažen, ul. Salice 4, IV., likarica 1088

Soba odda gospa, sama, poštesemu mladeniču, Settefontane 8. peto. 1089

Otroški voziček, popolnoma nov, velika pičja kletka, umetniška viseča petrolejna svetilka, krasen štedilnik, nastanjanči slike se prodajo. Naslov pove ineratni oddelek Edinosti. 1090

Soba na ulico, opremljena, se odda takoj, ulica Salice 4, IV. 1076

Ulica Lodovico D'Ariosto št. 2, II. nad se odda meblirana soba ali dve prazni, pripravni za pisarno. 1075

Jadran slovensko delavsko in obrtniško, v konsumno in gospodarsko društvo v Trstu sklicuje za ponedeljek, dne 19. t. m., ob 8 zvečer sestanek članov v društvenih prostorih. Z ozirom na izredno važnost dnevnega reda se vabijo vsi člani k polnoštevili udeležbi — Odbor. 1072

Sprejme se takoj čevljarkega delavca na mesano delo. Ignac Mali, čevljarški mojster, ul. Morelli 6, Gorica. 1095

Sprejme se takoj mladenič, izučen v trgovini jestvin, za „Buffet“. Kje, pove ineratni oddelek Edinosti. 1087

Josip Macarol Trst, ulica Conti šte. 38. Prodajalna čevljev. Izdeluje čevlje po meri in sprejema popravila. Cene zmerne.

Išče se takoj sposoben trgovski potnik in pisar, sposoben akviziter v pisalnih strojih in pritiskalnih. Zahteva se znanje nemščine in slovenščine ter najboljše reference. Stalna plača, provizija in dijete po dogovoru. Pismene podrobne ponudbe ineratnemu oddelku Edinosti pod „Trgovski potnik št. 1080“. 1050

Zenitvena ponudba. 50letna inteligentna, na bogata dama čedne zunanosti se želi seznaniti z inteligentnim gospodom istih let; diskretnost zjamčena. Pismene Ponudbe pod „Zora 7“ poštno ležeče, glavna pošta Gorica. 1079

Mlekarna-sladničarna v sredini mesta, obstoječa 8 let, dokazljiv mesečni čisti dobiček znaša 250 K, se prodaja sli da v najem proti kavciji. Naslov pove ineratni oddelek Edinosti. 1084

Izlet v Sesljan je najprijetnejši vsak dan. S parniki 4krat na dan, z železnico ravno tako. V Sesljanu je na državni cesti 8 gostilen, posebno pa se pri I. Suci dobi najboljša postrežba v jedi in pičci. Lepi senčni prostori in zmerne cene. Vljudno vabi IVAN SUO. 972

Stalni krajevni agenti zmožni nemščine, se sprejmejo ali pa nastavijo a stalno plačo za prodajo v Avstro-Ogrski dovoljenih sred. — P nudbe pod „Merkur“, Brno, Neugasse št. 20. 324

Costante Marco priporoča cenjenemu občinstvu svojo zganjarno in slaščičarno, nahajajočo se v ulici Istituto šte. 1. — Vsakovrstni likerji in vino v steklenicah. Cene zmerne.

Prijateljem in slav. občinstvu toplo priporočam dobroznano gostilno g. Tomaziča v ulici Moliu a vento šte. 3 v Trstu. — P e g a n L e a n d e r, voditelj. 523

Naprodaj je zemljišče, travniki, vit, vse zasajeno z dobrim sadjem, pohištvo, pripravno za gostilno, tovarno ali mlin; močna tekoča voda, ki teče zraven hiše; v bližini Trsta v lepi legi raven ceste pri vasi Boljunc, 20 minut od kolodvora Boršta. Proda se zaradi gospodarjeve smrti. Cena zmerna. Naslov pove ineratni oddelek Edinosti. 1047

Slovinci, pozor! Prodajo se tri hiše na zelo prometnem kraju v mestni okolici. Informacije se dobivajo v Škednju 1030. 1042

Priporočam cenjenemu občinstvu svojo novo prodajalno prekajenega mesa, prvovrstnega Dreherjevega piva na pipo, brez aparata, in vsakovrstnega vina. Trst, ulica Sanitá šte. 24, vogal ulice Cavana (na-proti muzeja Revoltella). Lastnik: JOSIP TOMAŽIČ.

Inženirska pisarna inž. Adelsfeld & Kalss v rudokopnih zadevah Trst, ul. Bachi 6.

Informacije, izvedenska mnenja, analize, rudokopne koncesije, financiranje in nakupi rudokopov.

Išče se kontorist ki zna slovenski in nemški, pisalni stroj in če mogoče stenografijo. Ponudbe predilnici v Ajdovščini.

V ulici Carradori št. 4 (vogal ul. Nicolò Machiavelli) se je otvorila te dni nova, velika trgovina drobnarij

v kateri se prodajajo vsakovrstne bižuterije, japonske vaze, posode za kavo, čaj itd. katere prihajajo naravnost iz Japonske.

NOVA KONFEKCIJSKA DELAVNICA Trst — ulica Campanile šte. 15

Zaloga otr škkih oblek, bluz, spodnjih kril, srajc, spodnjih hlač za moške in ženske. Sprejemajo se naročila po meri. Nizke cene.

ZOBOZDRAVNIK Dr. Hinko Dolenc ordinira ulica S. Lazzaro št. 23. Sprejema od 9—1, 3—6.

TOPSI + TOPSI „TOPSY“ gumijsve specialitete. — 16 vzorcev K 2-80, 3-50, 5—. Tucat 4—5, 6, 8, 10, 14—20. „Zum Gummibaum“ „ALL' ALBERO DI GOMMA“ (vodja Gustav Gál) sedaj le ulica Ponterosso 5.

Pasovi za kilo, elastične nogavice, irigatorji itd. — Predmeti za bolniško postrežbo. Plašči za dež. Cevi iz gumijsve. Slovenska postrežba.

Najprimernejši nabavni vir za Zahtevajte dnevne cene. SIR

St. 427/13.

Razpis gradnje.

Podpisano županstvo razpisuje s tem gradnjo novega šolskega poslopja v Prešnici.

Izvemšiši dninarskih del je proračunan trošek na K 28,518-19. Načrti so v občinskem uradu ob uradnih urah interesentom na ogled.

Tozadevne pismene ponudbe je vložiti pri tem županstvu s 5% varščino najkasneje do 31. t. m.

Zupanstvo si pridržuje pravico voliti si poljubnega ponudnika ne glede na visokost popusta.

Županstvo Ocizla

v Klancu, dne 14. V. 1913.

Župan: Anton Korošec.

Nova trgovina

Izgotovljene damske obleke in perilo Trst, ul. Campanile 21

nasproti srbsko-pravoslavni cerkvi.

Velikanska dobava za sezono, vse po cenah, da se ni bati nikakršne konkurence.

Samo v novi trgovini

Cesare Gentili Trst, ul. Campanile 21

G. Magliaretta

dekorativni slikar ul. Molin Grande 40, tel. 2748

LASTNA ZALOGA tapetnega papirja v vseh vzorcih. — Delo izvršuje poseben strokovnjak.

MAGGI kocke (gotova goveja juha) po 5 vin. so najboljše! Varstvena znamka s križcem.

Posojilno in hranilno društvo v Ricianjih vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil v nedeljo, dne 25. maja 1913 ob 10 dop. v dvorani Narodnega doma v Ricianjih po sledečem dnevnem redu:

- 1. Poročilo načelstva in nadzorstva, 2. Odborenje računskega zaključka za leto 1912, 3. Sklepanje o likvidaciji zadruge, 4. Volitev likvidatorjev, 5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi odbor.

JADRANSKA BANKA

TRST, VIA CASERMA 2 (OPATSKI DVOR)

POSREDOVANJE V PROMETU S
VALUTAMI IN DEVIZAMI.
POSREDOVANJE V PROMETU S
VREDNOSTNIMI PAPIRJI IN SLAGO LAGIČNIH
VREDNOSTNIH PAPIRJEV.
SAVA - DEPOSITA - PROMESE
REKONSTRUKCIJA JADRANSKA
MENJALNICA.

VLOGE NA KRAJNICE
OD DNEVA VLOGE **4%** DO DNEVA VZDIGA
NA TEKOČI IN ŽIRO - RAČUN PO DOGOVORU.
SIVANNA ZVEZA Z AMERIKO - AKREDITIVE
URADNE URE: 9-12, 2^{1/2}-5^{1/2}.

POSREDOVANJE V PROMETU S
VREDNOSTNIMI PAPIRJI IN SLAGO LAGIČNIH
VREDNOSTNIH PAPIRJEV.
SAVA - DEPOSITA - PROMESE
REKONSTRUKCIJA JADRANSKA
MENJALNICA.

Filijalke v Opatiji in Ljubljani.

Zapomnite si sliko in ime
Ottoman papirja in stročnice za svalčice, kajti s
posnetki, se hočejo odje-
malei le zavesti.

OTTOMAN

Pekarna in sladničarna **MIKUSCH**

Izdela kruh z zdravim higijeničnim elektr. strojem.
Trst - Piazza S. Francesco d'Assisi 7.
Prodaja moke I. vrste, sladčice in prepečenci,
(biskoti) najboljših vrst, velika izbira bom-
bonov za otroke, svež kruh trikrat na dan,
buteljke, fina, desertna vina, dalmatinska in
istrska vina z razprodajanjem pive v ste-
klenicah. Zalagatelj zadruga c. kr. državnih
uradnikov. Državnim uradnikom 5% popust.

Novosti za pomlad in za poletje!

Moške obleke iz sukna, kamgarna, zadnje
novosti od K 15-48
Deške obleke iz sukna, kamgarna,
zadnje novosti od K 10-32
Otroške obleke od 3 do 12 let od K 3-18
Velika zaloga suknatih hlač od K 4-14
kotonaastih hlač od K 2-20-5
Največja zaloga blaga zadnjih novosti.
Sprejemajo se naročila po meri.

Specijaliteti: delavne obleke, srajce
spodnje srajce itd. itd.

Samo v dobro znani trgovini
„Alla città di Trieste“
ulica Giuseppe Carducci (ex Torrente) št. 40.

Gostilna Max

Trst, via Petrucci 2 (pri nov. trgu). Toči se
istrsko in domače črno in belo vino, kraski teran
vipavsko vino in Dreherjevo pivo. Točijo
se tudi vsakovrstni likerji in žganje ter
kulinja vedno pripravljena z gorkimi in
mrzlimi jedmi.

Ivan Žnidarčič

Trst, ulica Belvedere 17, Trst
Trgovina jestvin in kolonijalij.
Zaloga testenin iz Bistrice in Neapeja,
vsakovrstna olja, mila, kave itd. **VELIKA**
ZALOGA vseh potrebščin za živino kakor:
otrobi, koruzo itd. Pošilja na dom in itd.
po pošti. Cene ugodne in točna postrežba.

Tehnična poslovница **FRANC & KRANC, Trst,** (prej Schnabl & Co. Succ.)

dobavata:
Tangyes najizvrstnejše motorje za bencina, plin, upojni plin in motorje za saffe,
sistem „Diesel“ stoječe in ležeče ustrojbe.
Lokomobile na bencin in paro. Proizvajajo delo industrijalnih tovarov kakor:
Milni za moko, stroji za proizvodnjo olja, tovarni ledi, stroji za kamensolno, stroji
in tovarne za cement, stroji in nameštjenja za mlinske obrti, centralne kurjatev, stroji
za drobljenje različnega blaga, kemične tovarne itd.
Nameštjenja za električne razvetlitve in prenos moči. Električna vrdigala za
osebe (Lift) sistem Pedretti, kakor tudi vzdigala za blago. Stroji za kovaško in druge
obrti. Moderna transmisija. Senalke in ocvl vsake vrste.
Skladišče vsakovrstnih tehničnih potrebščin. Vsakovrstne ocvl. Orodje in
stroji za poljedelstvo in preše za vino. Olje, samahi, pipe itd.
„Anduro“ najboljši in najcenejši pokrov hiš.
Proračuni iz oblik moraličev nastoj.

Zahtevajte »Kolinsko cikorijo«!

RESTAVRACIJA
AURORA
Trst, ul. Carducci št. 13.
Podpisani opozarja spoštovano ob-
činstvo od danes dalje na znano
renomirano umetniško
: tamburaško društvo :
„Graničar“
(6 gospic in 2 gospoda) pod pri-
znanim vodstvom g. Milana Biro
Prvikrat v Trstu.
Posebno izbran glasbeni program
za tamburice in petje.
KONCERT
traja vsak večer od 7 do polnoči
VSTOP PROST.
Za mnogobrojen obisk se priporoča
JOSIP DOMINES.
Poleg renomiranega Goessovega piva se
toči pivo Reuchel-Bräu iz Kulmbacha.

Urah **Raimondo Bisiach**
opozarja svoje cenjeno odje-
malstvo, da se je vrnil v
svoje urarno na svoje prej-
šnje mesto, Campo S. Gia-
como 5, v hiši „Delavskega
konsumnega društva“. — **ZA**
BIRMO je na razpolago bo-
gata izber ur, verižic in pri-
veskov po konkurenčnih
cenah.
Velika zaloga dvokoles
in šivalnih strojev, gramofonov,
ortostrojev pri **Batjel - u,**
Gorica, Stolna ulica št. 2 in 4.
Mehanična delavnica. — Prodaja na
obrok. Cenki franko. Velika zaloga
vsakovrstnih strojev rabljenih po cenli.
TVRDKA
Francesco Bednar
TRST — ustanovljena leta 1878 — TRST
je preločila svojo
trgovino šivalnih strojev
bicikljev in pridevkov z mehanično delav-
nico vred iz ulice Ponterosso št. 4
v ulico Campanile št. 19.

F. Pregel

Trst, via Giuseppe Caprin 10 (pri Sv. Jakobu)
priporoča cenjenemu občinstvu svojo znano
mirodilnico.
prodaja se vsakovrstne mirodije in drugo.
Šipe, barve, kisline in profumerije. Sveče.
Petrolej in mineralna voda. Cene zmerne.

Ivan Krže

Trst - Piazza S. Giovanni št. 1.
Zaloga kuhinjskih in kletarskih potre-
ščin od lesa in pletanja, likov,
brent, čebrov in kad, sodčekov, lopat, rešat, sit in vsa-
kovrstnih košev, jerbases in metel ter mnogo drugih
v to stroko spada. Priporoča svojo tr-
gojih predmetov. — **Priporoča** govine
kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelana, so-
mije emalia, kositerja ali cinka, nadalje pasamanterje,
kietke itd. — Za gostinčarje pipe, kroglice, samljeno
in stekleno posodo za vino.

Velika zaloga obuval

za moške, ženske in otroke
čevljarnica Mikolič
TRST
ul. G. Caprin 16, vog. ul. della Guardia 22.
Prevzema naročila po meri in popravlja.
LASTNA DELAVNICA.

Zobotehnični ambulatorij Univ. zdravna ka
Dr. Makso Barry
Ermanno Schultze, I. tehnik.
Trst, ulica Caserma št. 17, II. nadst.
Posebni zavod za umetne zobe brez ustne
plošče. Plombiranje z zlatom, platinom in
porcelanom. Vsa dela brez bolečin. Zrav-
nanje krivo rastočih zob. Zmerne cene.
Sprejema od 9 do 1 in od 3 do 6 popold.

Tovarna kovčgov in potnih torb
Lorenzo Lasorte
PIAZZA OSPITALE ŠTEV. 5.
Sprejemajo se naročila in popravlja te
stroje. — Cene absolutno konkurenčne.
Izvršujejo se odpošiljavo na delo.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.
Trst, piazza Caserma št. 2, I. (v lastni
palači — vhod po glavnih stopnjicah).
Telefon št. 952.

Poštne hranilnični račun 16.004.
Posojila daje
na vknjižbo,
na menice,
na zastave in
na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.
Eskomptuje trgovske menice.

Hranilne vloge
sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po
4 1/4 %
Večje stalne vloge in vloge na tekoči račun po dogovoru.
Rentni davek plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po eno krono.
Oddaja domače nabiralnike (hranilne pušice).

Ima varnostno celico (safe deposits) za shrambo vrednostnih
listin, dokumentov in raznih drugih vrednosti, popolnoma
varno proti vplomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu,
ter jo oddaja strankam v najem po nizkih cenah.
Stanje vlog nad 10 milijonov.
URADNE URE: od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne
Izplačuje se vsak delavnik ob uradnih urah.

CENTRALA v
PRAGI
Ustanovljena 1. 1868.
20 podružnic.
Delniška glavica:
K 80,000.000
Rezervni in varnostni
zaklad:
K 23,000.000

Živnostenska banka, podružnica v Trstu

GRADEŽ — ekspozitura — **OPATIJA**
AKREDITIVI - ČEKI - MENJALNICA
HRANITEV IN UPRAVA VREDNOSTNIH PAPIRJEV. - DEPOT. - Brzejavni naslov: „Živnostenska“.
IZVRŠUJE VSE BANČNE POSLE. - SPREJEMA BORZNA NAROČILA.

Kupuje in pro-
daja vrednostne
papirje, devize in
valute. Oskrbuje
inkaso na vseh
tuzemskih in ino-
zemskih trgih.